

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2024 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer: 974 338 815
Organisasjonsform: Pensjonskasse
Foretaksnavn: SANDNES KOMMUNALE PENSJONSKASSE
Forretningsadresse: Rådhusgata 3
4306 SANDNES

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2024 - 31.12.2024

Konsern

Morselskap i konsern: Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Frode Osmundsen
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 19.03.2025

Grunnlag for avgivelse

År 2024: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2023: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2024

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 25.04.2026

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2024	2023
RESULTATREGNSKAP - TEKNISK REGNSKAP			
Premieinntekter			
Forfalte premier, brutto	2	491 392 835	585 842 020
Avgitte gjenforsikringspremier	2	-120 000	-90 825
Sum premieinntekter for egen regning		491 272 835	585 751 195
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
Renteinntekt og utbytte m.v. på finansielle eiendeler	3	105 713 686	64 040 991
Verdiendringer på investeringer	14	168 538 163	210 436 658
Realisert gevinst og tap på investeringer	4	244 374 133	112 789 279
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		518 625 982	387 266 928
Netto inntekter fra investeringer i investeringsporteføljen			
Sum netto inntekter fra investeringer i investeringsporteføljen		0	0
Andre forsikringsrelaterte inntekter	2.1		33 200
Pensjoner m.v.			
Brutto utbetalte pensjoner	5	-169 452 134	-156 047 087
Utbetalte pensjoner m.v.		-169 452 134	-156 047 087
Sum pensjoner m.v.		-169 452 134	-156 047 087
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - kontraktfastsatte forpliktelser			
Endring i premiereserve m.v, brutto.	18	-388 687 149	-501 044 653
Endring i premiereserve m.v.		-388 687 149	-501 044 653
Endring i bufferfond	18	-279 356 995	-262 860 786
Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner m.v.	18	-4 791 168	-8 157 138
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene - kontraktfastsatte forpliktelser		-672 835 312	-772 062 577
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - særskilt investeringsportefølje			
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - særskilt investeringsportefølje		0	0

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2024	2023
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktfastsatte forpliktelser			
Overskudd på avkastningsresultatet	18 og 20	-129 453 006	-20 433 631
Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	18 og 20	-13 661 846	-5 381 981
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktfastsatte forpliktelser		-143 114 852	-25 815 612
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Forvaltningskostnader	6	-2 529 468	-2 155 221
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	7 og 9	-14 984 167	-13 980 418
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-17 513 635	-16 135 639
Resultat av teknisk regnskap	21	6 982 884	2 990 408

RESULTATREGNSKAP - IKKE-TEKNISK REGNSKAP

Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
Renteinntekt og utbytte m.v. på finansielle eiendeler	3	7 184 608	4 221 426
Verdiendringer på investeringer	14	11 792 099	14 518 826
Realisert gevinst og tap på investeringer	4	17 149 178	7 707 533
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		36 125 885	26 447 785
Andre inntekter	13	333 280	276 148
Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
Forvaltningskostnader	6	-179 061	-150 520
Andre kostnader	8	-1 347 256	-20 000
Resultat av ikke-teknisk regnskap	21	34 932 848	26 553 413
Resultat før skattekostnader			
Skattekostnader	10	-3 932 987	-1 485 921
Resultat før andre inntekter og kostnader		37 982 745	28 057 900

Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2024	2023
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	23	203 808	1 734 279
TOTALRESULTAT		38 186 553	29 792 179

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2024	2023
BALANSE - EIENDELER			
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
Immaterielle eiendeler			
Sum immaterielle eiendeler		0	0
Bygninger og andre faste eiendommer		0	0
Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak		0	0
Investeringer som holdes til forfall	11	34 041 439	16 140 011
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		34 041 439	16 140 011
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	12	225 365 016	178 356 932
Rentebærende verdipapirer	13	206 697 733	213 964 181
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		432 062 749	392 321 113
Sum investeringer		466 104 188	408 461 124
Fordringer			
Andre fordringer	16	1 812 364	1 789 018
Sum fordringer		1 812 364	1 789 018
Andre eiendeler			
Kasse, bank	16	6 587 773	5 475 721
Sum andre eiendeler		6 587 773	5 475 721
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	16	916 348	641 166
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		475 420 673	416 367 029
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
Investeringer i kollektivporteføljen			
Bygninger og andre faste eiendommer		0	0
Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak		0	0
Investeringer som holdes til forfall	11	475 083 050	233 188 711
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		475 083 050	233 188 711
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	12	3 145 198 945	2 576 876 970
Rentebærende verdipapirer	13	2 884 677 947	3 091 325 717
Utlån og fordringer	16	130 021 063	114 223 448
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		6 159 897 955	5 782 426 135
Sum investeringer i kollektivporteføljen		6 634 981 005	6 015 614 846

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2024	2023
Investeringer i investeringsvalgporteføljen			
Bygninger og andre faste eiendommer		0	0
Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak		0	0
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		0	0
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		0	0
Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen		0	0
Sum eiendeler i kundeporteføljen		6 634 981 005	6 015 614 846
SUM EIENDELER		7 110 401 678	6 431 981 875

BALANSE - EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER

Innskutt egenkapital			
Innskutt egenkapital	17	271 247 366	249 247 366
Opptjent egenkapital			
Risikoutjevningssfond	17	48 092 558	44 290 538
Annen opptjent egenkapital	17	191 201 896	156 817 363
Sum opptjent egenkapital		239 294 454	201 107 901
Sum egenkapital		510 541 820	450 355 267
Ansvarlig lånekapital m.v.			
Sum ansvarlig lånekapital m.v.		0	0
Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
Premiereserve m.v.	18	4 788 685 828	4 399 998 679
Bufferfond	18	1 494 200 569	1 214 843 574
Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner m.v.	18	304 002 051	356 482 055
Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		6 586 888 448	5 971 324 308
Forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje			
Sum forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje		0	0

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2024	2023
Avsetninger for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser o.l.	23	1 201 640	1 405 448
Forpliktelser ved periodeskatt	10	4 037 241	1 736 029
Forpliktelser ved utsatt skatt	10	832 428	1 064 686
Forpliktelser ved skatt		4 869 669	2 800 715
Andre avsetninger for forpliktelser	10	627 137	0
Sum avsetninger for forpliktelser		6 698 446	4 206 163
Forpliktelser			
Andre forpliktelser	19	5 507 982	5 388 110
Sum forpliktelser		5 507 982	5 388 110
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	19	764 983	708 026
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		7 110 401 679	6 431 981 874

BDO AS
Luramyrvеien 40
Postboks 1107
4391 Sandnes

Uavhengig revisors beretning

Til styret i Sandnes Kommunale Pensjonskasse

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Sandnes Kommunale Pensjonskasse.

Årsregnskapet består av:

- Balanse per 31. desember 2024,
- Resultatregnskap 2024
- Kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2024
- Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- Gir årsregnskapet et rettviseende bilde av pensjonskassens finansielle stilling per 31. desember 2024 og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret i samsvar med forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av pensjonskassen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen og annen informasjon i årsrapporten, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til pensjonskassen sin evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

BDO AS

Stig Fjell Dahl
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Penneo Dokumentnøkkel: MNN6Q-SLEWG-9WV4T-7GJUU-DOPVV-UZ1G

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Fjell Dahl, Stig André

Partner

Serienummer: no_bankid:9578-5997-4-4492

IP: 188.95.xxx.xxx

2025-03-25 08:39:30 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: MNN6Q-SLEWG-9WV4T-7GIUU-DOPVV-UZ1TG

Dette dokumentet er signert digitalt via **Penneo.com**. De signerte dataene er validert ved hjelp av den matematiske hashverdien av det originale dokumentet. All kryptografisk bevisføring er innebygd i denne PDF-en for fremtidig validering.

Dette dokumentet er forseglest med et kvalifisert elektronisk segl ved bruk av et sertifikat og et tidsstempel fra en kvalifisert tilstjenesteleverandør.

Slik kan du bekrefte at dokumentet er originalt

Når du åpner dokumentet i Adobe Reader, kan du se at det er sertifisert av **Penneo A/S**. Dette beviser at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret siden tidspunktet for signeringen. Bevis for de individuelle signatørens digitale signaturer er vedlagt dokumentet.

Du kan bekrefte de kryptografiske bevisene ved hjelp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andre valideringsverktøy for digitale signaturer.

RESULTAT

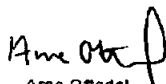
Note	TEKNISK REGNSKAP	2024	2023
	1. Premieinntekter		
2	1.1 Forfalte premier, brutto	491 392 835	585 842 020
2	1.2 - Avgitte gjenforsikringspremier	-120 000	-90 825
	Sum premieinntekter for egen regning	491 272 835	585 751 195
	2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		
3	2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	105 713 686	64 040 991
14	2.4 Verdiendringer på investeringer	168 538 163	210 436 658
4	2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer	244 374 133	112 789 279
	Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	518 625 982	387 266 929
2.1	4. Andre forsikringsrelaterte inntekter	0	33 200
	5. Pensjoner mv.		
	5.1 Utbetalte pensjoner mv.		
5	5.1.1 Brutto	-169 452 134	-156 047 087
	6. Endringer i kontraktsfastsatte forsikringsforpliktelser		
	6.1 Endring i premiereserve mv.		
18	6.1.1 Endring i premiereserve mv., brutto	-388 687 149	-501 044 653
18	6.2 Endring i bufferfond	-279 356 995	-262 860 786
18	6.3 Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	-4 791 168	-8 157 138
	Sum endringer i kontraktsfastsatte forpliktelser	-672 835 312	-772 062 577
	8. Midler tilordnet forsikringskontraktene		
18,20	8.1 Overskudd på avkastningsresultatet	-129 453 006	-20 433 631
18,20	8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	-13 661 846	-5 381 981
	Sum midler tilordnet forsikringskontraktene	-143 114 852	-25 815 612
	9. Forsikringsrelaterte driftskostnader		
6	9.1 Forvaltningskostnader	-2 529 468	-2 155 221
7,9	9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	-14 984 167	-13 980 418
7,9	9.2 Administrasjonskostnader - Pensjonspremie egne ansatte	0	0
	Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	-17 513 635	-16 135 639
21	11. RESULTAT AV TEKNISK REGNSKAP	6 982 885	2 990 409
	IKKE-TEKNISK REGNSKAP		
	12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		
3	12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	7 184 608	4 221 426
14	12.4 Verdiendringer på investeringer	11 792 099	14 518 826
4	12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer	17 149 178	7 707 533
	Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	36 125 884	26 447 786
3	13. Andre inntekter	333 280	276 148
	14. Forvaltningskostnader mv. tilknyttet selskapsporteføljen		
6	14.1 Forvaltningskostnader	-179 061	-150 520
8	14.2 Andre kostnader	-1 347 256	-20 000
	Sum forvaltningskostnader mv. tilknyttet selskapsporteføljen	-1 526 317	-170 520
21	15. RESULTAT AV IKKE-TEKNISK REGNSKAP	34 932 847	26 553 414
	16. Resultat før skattekostnader	41 915 732	29 543 823
10	17. Skattekostnader	-3 932 987	-1 485 921
	18. Resultat før andre inntekter og kostnader	37 982 745	28 057 902
	19. Andre inntekter og kostnader		
	19.1 Andre inntekter og kostnader - ikke omklassifisert til resultat		
23	19.1.2 Estimaterendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	203 808	1 734 279
21	20. TOTALRESULTAT	38 186 553	29 792 181

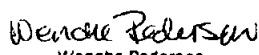

BALANSE

Note	EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN	2024	2023
	2. Investeringer		
	2.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		
11	2.3.1 Rentebærende verdipapirer	34 041 439	16 140 011
	2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		
12	2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	225 365 016	178 356 932
13	2.4.2 Rentebærende verdipapirer	206 697 733	213 964 181
	Sum investeringer	466 104 188	408 461 124
	3. Fordringer		
16	3.2 Andre fordringer	1 812 364	1 789 018
	4. Andre eiendeler		
16	4.2 Kasse, bank	6 587 773	5 475 721
16	5. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	916 348	641 166
	SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN	475 420 673	416 367 028
	EIENDELER I KOLLEKTIVPORTEFØLJEN		
	6. Investeringer i kollektivporteføljen		
	6.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		
11	6.3.1 Rentebærende verdipapirer	475 083 050	233 188 711
	6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		
12	6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	3 145 198 945	2 576 876 970
13	6.4.2 Rentebærende verdipapirer	2 884 677 947	3 091 325 717
16	6.4.3 Utlån og fordringer	130 021 063	114 223 448
	SUM INVESTERINGER I KOLLEKTIVPORTEFØLJEN	6 634 981 006	6 015 614 846
	SUM EIENDELER	7 110 401 679	6 431 981 874
	EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		
17	10. Innskutt egenkapital	271 247 366	249 247 366
	11. Opptjent egenkapital		
17	11.1 Risikoutjevningfond	48 092 558	44 290 538
17	11.2 Annen opptjent egenkapital	191 201 896	156 817 363
	Sum opptjent egenkapital	239 294 454	201 107 901
	13. Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		
18	13.1 Premiereserve mv.	4 788 685 828	4 399 998 679
18	13.2 Bufferfond	1 494 200 569	1 214 843 574
18	13.3 Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	304 002 051	356 482 055
	Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	6 586 888 448	5 971 324 308
	15. Avsetninger for forpliktelser		
23	15.1 Pensjonsforpliktelser o.l.	1 201 640	1 405 448
	15.2 Forpliktelser ved skatt		
10	15.2.1 Forpliktelser ved periodeskatt	4 037 241	1 736 029
10	15.2.2 Forpliktelser ved utsatt skatt	832 428	1 064 686
10	15.3 Andre avsetninger for forpliktelser	627 137	0
	Sum avsetninger for forpliktelser	6 698 446	4 206 163
19	16. Forpliktelser		
19	16.3 Andre forpliktelser	5 507 982	5 388 110
19	17. Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	764 983	708 026
	SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER	7 110 401 679	6 431 981 874

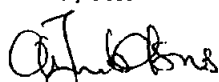
Sandnes, 19. mars 2025

Arne Oftedal
styreleder

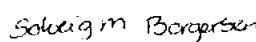

Wenche Pedersen
styrets nestleder

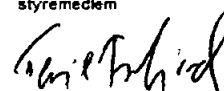

Cathrine Hauff
styremedlem

Christian Riska
styremedlem

Ole J. Olsnes
styremedlem

Lisa R. Høyer
styremedlem

Solveig M. Borgersen
styremedlem

Terje Frajford
dødsleder

NOTER TIL REGNSKAPET 2024

(alle beløp i hele 1000)

Note 1.1 - Vesentlige regnskapsprinsipper

Felles forvaltning

Pensjonskassen har felles forvaltning av midlene i kollektiv- og selskapsporteføljen. Fordelingen skjer prosentvis etter forholdet mellom egenkapital og forsikringstekniske avsetninger. Se note 1.5.

Finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler innenfor virkeområdet til IAS 39 klassifiseres i følgende kategorier:

- Finansielle eiendeler til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet

Finansielle eiendeler som i første rekke holdes med formål å selge, som inngår i en portefølje av identifiserte instrumenter som er styrt sammen og hvor det beviselig er spor av kortsiktig gevinstrealisering.

- Utlån og fordringer

Finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer, som ikke er notert i et aktivt marked.

- Andre finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler som ikke faller inn i noen av kategoriene ovenfor.

Note 1.2 - Forsikringsmessige avsetninger og skatt

Premiereserve, herunder administrasjonsreserve og annen IBNR-avsetning. Balanse 13.1, resultat 6.1.1.

Premiereserven er aktuarberegnet, og utgjør forsikringsteknisk kontantverdi av pensjonsrettigheter opptjent på beregnings-tidspunktet.

Administrasjonsreserven skal dekke fremtidige administrasjonskostnader for fratradte medlemmer med rettigheter hvis pensjonskassen blir satt under avvikling. Den kan ikke reduseres på annen måte enn ved å dekke årets administrasjonskostnader knyttet til løpende pensjonsutbetalinger.

IBNR-avsetning står for "Incurred but not reported". Årets premie må dekke mulige erstatninger som rapporteres og utbetales først flere år fram i tid. Det kan i noen tilfeller være snakk om senskader som blir kjent først mange år etter skaden oppstod.

Bufferfond. Balanse 13.2, resultat 6.2.

Inngår i ansvarlig kapital som påvirker solvenskapitaldekningen. Årets avkastningsresultat i kollektivporteføljen, bestående av både urealiserte og realiserte gevinster, kan avsettes her, samt at negativt avkastningsresultat kan dekkes av fondet. Det kan også settes av beløp her i løpet av året.

Premiefond. Balanse 13.3, resultat 6.3.

Premiefondet er akkumulert ved overskudd tidligere år, og kan brukes til å dekke framtidige premier. En eventuell avgjørelse om bruk av premiefondet gjøres i samarbeid med virksomheten.

Risikoutjevningfond. Balanse 11.1, ingen resultatpost, da avsetning tas av resultat teknisk regnskap.

Risikoutjevningfondet skal absorbere svingninger i resultatet av forsikringsvirksomheten over tid. Resultatet innenfor nærmere bestemte grenser kan følgelig salderes mot fondet. Det kan også benyttes til delvis finansiering av økte avsetninger pga at pensjonskassens beregningsgrunnlag tilpasses pensjonistenes økte og økende levealder.

Skatt

Pensjonskasser skatlegges iht samme regelverk som gjensidige livsforsikringsselskaper. Skattekostnad i resultatet består av betalbar inntektskatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Utsatt skattefordel bokføres når det er trolig at pensjonskassen vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å benytte skattefordelen. Pensjonskassen bokfører tidligere ikke bokført utsatt skattefordel i den grad at det har blitt sannsynlig at den utsatte skattefordelen kan benyttes. Tilsvarende vil pensjonskassen redusere utsatt skattefordel når det ikke lenger anses som sannsynlig at den utsatte skattefordelen kan benyttes. Utsatt skatt og utsatt skattefordel oppføres til nominell verdi i balansen. Sats for formuesskatt er 0,3 % av likningsmessig nettoformue.

Note 1.3 - Medlemmer

Pensjonsforpliktelser

Med kommunal tjenestepensjonsordning menes den pensjon en arbeidstaker har rett til i samsvar med tariffavtale SGS 2020 – Pensjonsordninger. I denne særavtalen fastsettes pensjonene i hovedsak som etter Lov om Statens pensjonskasse. I tillegg gjelder Lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser. Dette innebærer at de pensjoner som er fastsatt i tariffbestemmelsene skal samordnes med annen tjenestepensjon og pensjon fra folketrygden.

Pensjonsytelsene omfatter alderspensjon, uførepensjon, ektefellepensjon og barnepensjon.

Alderspensjon etter opptjeningsmodell før 2020 (bruttomodell) samordnes med folketrygden ved å beregne et fradrag for folketrygdens utbetalinger. For årskull til og med 1958 skal summen av disse ved full opptjening utgjøre 66 % av sluttlønn, før levealdersjustering. Årskullene 1959 - 1962 skal få en andel av denne garantien. Fra og med årskull 1963 faller garantien bort.

Fra og med 2020 startet en ny opptjeningsmodell (påslagsmodell) for medlemmer født i 1963 eller senere. Alderspensjon etter påslagsmodell tjenes opp med en grunnsats på 5,7 % av pensjonsgrunnlaget opp til 12 G, og en tilleggssats på 18,1 % mellom 7,1 og 12 G.

Den alminnelige aldersgrensen i offentlig sektor er 70 år.

Det er foreslått endringer i pensjonsreglene for de som har stillinger med særaldersgrense fra og med 1963-kullet. Aldersgrensen på 65 år videreføres, men 85-årsregelen (som gir ansatte muligheten til å gå av tre år før aldersgrensen hvis summen av alder og tjenestetid er 85 år til sammen) skal fases ut.

Pensjonsreformens intensjon er å få alle til å jobbe lenger, det spiller også over på de som har særaldersgrenser. Fra 2020 sparer offentlig ansatte som er født 1963 eller senere til alderspensjon i en beholdning. Sparingen fortsetter så lenge du jobber i en offentlig stilling. Ansatte med særaldersgrense som slutter tidligere i jobb enn andre får derfor ikke spart opp like stor beholdning. Dermed risikerer ansatte med særaldersgrense å få lavere pensjoner på sikt. Det er derfor innført et særalderspåslag som gir et livsvarig tillegg til alderspensjonen for de som har særaldersgrense. Særalderspåslaget skal utgjøre 5,8 % av pensjonsgrunnlaget, og avkortes for medlemstid.

Medlemmer født før 1963 kan ha rett til AFP fra 62 til 67 år. AFP fra 62 til 65 år kalles folketrygdberegnet AFP og beregnes ut fra opptjeningen i folketrygden. Fra 65 år kan AFP også være tjenestepensjonsberegnet AFP som beregnes ut fra samlet opptjening i offentlige tjenestepensjonsordninger.

For årskull fra og med 1963 er det innført ny modell for offentlig AFP. I motsetning til AFP for årskull til og med 1962, der AFP stanser fra fylte 67 år, skal ny AFP være en livsvarig utbetaling som skal være en del av alderspensjonen. Ny offentlig livsvarig AFP skal tjenes opp med 4,21 % av all pensjonsgivende inntekt opp til 7,1 G fra fylte 13 år til og med 61 år. Hvis en ikke oppfyller vilkår for AFP kan en få betinget tjenestepensjon som tjenes opp med 3 % av pensjonsgivende inntekt fra og med 2020, og frem til og med måneden en fyller 62 år.

Pensjonene reguleres hvert år pr. 01.05, enten med økningen i lønns- og prisvekst, eller med gjennomsnittet av lønns- og prisvekst. Grunnbeløpet blir fastsatt av Stortinget hvert år i takt med forventet lønns- og prisutvikling. Grunnbeløpet brukes til å beregne og regulere pensjonene.

Medlemspremien er tariffestet til 2 % av pensjonsgrunnlaget.

Ansatte i følgende enheter har pensjonsordning i pensjonskassen:

Sandnes kommune (m/folkevalgte)
Rogaland Kontrollutvalgssekretariat IS
Sandnes Havn KF
Sandnes kommunale pensjonskasse
Rogaland brann og redning IKS (kun fratrådte)

	2024	2023	2022	2021	2020
Aktive/fratrådte medlemmer					
Aktive	6 043	6 076	5 816	5 800	5 673
Fratrådte med rettighet	5 527	4 868	4 316	3 782	2 642
Fratrådte uten rettighet	9 427	9 169	8 993	8 661	8 777
Sum aktive/fratrådte medlemmer	20 997	20 113	19 125	18 243	17 092
Pensjonister					
Alder	2 050	1 945	1 792	1 646	1 503
AFP	171	187	170	177	185
Uføre	997	948	888	827	747
Ektefelle	222	221	218	203	194
Barn	23	23	25	25	23
Sum pensjonister	3 463	3 324	3 093	2 878	2 652

Note 1.4 - Risikostyring

Det er vedtatt retningslinjer for kapitalforvaltningen og en investeringsstrategi som gir regler for forvaltning og akseptabelt risikonivå. Med risiko menes sannsynligheten for verdsvingninger i pensjonskassens eiendeler. For å sikre best mulig avkastning i forhold til valgte risikonivå, er porteføljen bygget opp med denne investeringsrammen:

Aktivklasse	Vedtatt	Faktisk	Avvik
	vekting	vekting	
Aksjefond - Nordiske aksjer	10,0 %	10,0 %	0,0 %
Aksjefond - Utenlandske aksjer	25,0 %	25,6 %	0,6 %
Aksjefond - Private equity-fond	0,5 %	0,1 %	-0,4 %
Obligasjonsfond - Nordiske obligasjoner	18,0 %	19,3 %	1,3 %
Obligasjoner - Holdt til forfall	10,0 %	7,2 %	-2,8 %
Obligasjonsfond - Utenlandske obligasjoner	21,0 %	20,7 %	-0,3 %
Eiendomsfond	13,0 %	11,6 %	-1,4 %
Likviditetsfond/bankinnskudd	2,5 %	4,8 %	2,3 %
Fordringer	0,0 %	0,6 %	0,6 %
Sum	100,0 %	100,0 %	

Vi har avtale med Grieg Investor AS om uavhengig overvåking og rapportering av kapitalforvaltningen. Kvartalsvis produseres en risikorapport som framlegges for styret. Avvik pr 31.12. er vedtatt som akseptable.

Følgende typer av risiko finnes:

- Kredittrisiko

Defineres som usikkerheten hvorvidt en utsteder av et verdipapir ikke er i stand til å oppfylle sine forpliktelser.

Styret har satt grenser for høyeste enkeltengasjement mot en utsteder. Ved investeringer vurderes også forvalternes kredittvurderingssystem, slik at investeringenes risiko holdes innenfor fastsatte rammer.

SKPs andeler i obligasjonsfond gjennomlyses av Grieg Investor. Følgende tall er hentet fra Finanstilsynets skjema for beregning av solvenskapitaldekning:

Rating	2024		2023	
	Verdi	Durasjon	Verdi	Durasjon
AAA	175	3,27	225 873	1,89
AA	229	3,34	166 715	2,75
A	814	3,39	788 430	3,12
BBB	855	3,64	806 687	3,06
BB	36	3,52	32 873	0,60
B	1	2,62	971	0,03
Ikke ratet	737	3,47	677 833	3,11
Obligasjoner med fortrinnsrett AAA	101	2,42	132 100	3,94
Obligasjoner med fortrinnsrett AA	1	2,66	39 934	3,51

- Likviditetsrisiko

Defineres som risikoen for at det ikke er tilstrekkelige likvider til å dekke løpende driftskostnader uten at det oppstår vesentlige ekstra omkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres eller i form av ugunstige finansieringsvilkår.

Iht SKPs likviditetsstrategi skal vi ha likviditet (bankbeholdning + likviditetsfond) til å dekke 12 måneders utbetalinger. Det har ikke vært brudd på dette i 2024.

Innestående på driftskonto (se note 16) er 93,9 mill, som er nok til minst å dekke de neste tre måneders pensjonsutbetalinger iht strategien. En solid bankbeholdning og en likvid portefølje dekker krav om likviditetsreserve.

- Markedsrisiko og forenklet solvenskapitaldekning

Defineres som risikoen for tap pga endringer i markedsverdier på investeringene.

Regneark for beregning av forenklet solvenskapitaldekning viser følgende tall, der markedsrisiko utgjør den høyeste risikoen:

	2024	2023
A.1 Kapitalkrav for markedsrisiko	1 519 881	1 184 093
A.2 Kapitalkrav for livsforsikringsrisiko	257 963	266 086
A.4 Kapitalkrav for motpartsrisiko	20 069	12 635
A.5 Reduksjon A.1-A.4 pga korrelasjon	-188 297	-182 293
A.7 Kapitalkrav for operasjonell risiko	28 192	25 338
A.8 Justering for den tapsabsorberende evnen til utsatt skatt	-245 671	-195 879
A.9 Samlet solvenskapitalkrav	1 392 137	1 109 980
N.4 Egenkapital inkludert risikoutjevningsfond	510 542	450 355
N.9 Justerte avsetninger ved overgang til markedsverdi	134 016	171 685
N.15 Supplerende kapital	117 480	
N.23 Bufferfond	1 494 201	1 214 844
N.25 Mindreverdi holdt til forfall-obligasjoner	-10 108	-14 166
N.26 Korreksjon beste estimat død/uførhet	22 551	20 580
A.10 Ansvarlig kapital	2 268 682	1 843 299
A.11 Overskudd av ansvarlig kapital	876 545	733 319
A.12 Solvenskapitaldekning	163 %	166 %

Solvensmargin

	2024	2023
Solvensmarginkapital		
Kjemekapital - Balansepost 10	271 247	249 247
Ansvarlig kapital opptjent (i balansepost 11.2 - se note 17)	161 718	139 125
50 % av risikoutjevningsfond	24 046	22 145
50 % av bufferfond	747 100	607 422
Sum solvensmarginkapital	1 204 111	1 017 940
Aktuarberegnet minstekrav til solvensmargin	234 240	217 968
Solvensmarginkapital i % av minstekrav til solvensmargin	514,1 %	467,0 %

Note 1.5 - Fordeling kollektiv- og selskapsportefølje

Resultat: Grunnlag for fordeling av finansinntekter og forvaltningskostnader		
Fordelingsnøkkelen beregnes på bakgrunn av regnskapstall pr 1.1. Den endres i løpet av året ved innbetaling av egenkapital.		
	01.01.2024	01.01.2023
<i>Kollektivporteføljen består av:</i>		
11.1 Risikoutjevningfond	44 291	41 389
13. Sum forsikringsforpliktelser	5 971 324	5 378 238
Sum kollektivportefølje	6 015 615	5 419 627
<i>Selskapsporteføljen består av:</i>		
10. Innskutt egenkapital	271 247	249 247
11.2 Annen opptjent egenkapital	156 817	129 927
15.1 Pensjonsforpliktelser	1 405	3 140
15.2.2 Forpliktelser ved utsatt skatt	1 065	1 308
Sum selskapsportefølje	430 535	383 622
Andel kollektivportefølje av sum egenkapital og forsikringsforpliktelser pr 31.12.	93,32 %	93,39 %
Andel selskapsportefølje pr 31.12.	6,68 %	6,61 %

Balanse: Grunnlag for fordeling av eiendeler		
Forsikringsvirksomhetslovens § 3-11.2: "Eiendeler som motsvarer forsikringskapital knyttet til foretakets kontrakter med kontraktsfastsatte forpliktelser skal inngå i kollektivporteføljen". 5. ledd: "Eiendeler som ikke inngår i kollektivporteføljen eller investeringsvalgporteføljen, skal inngå i selskapsporteføljen". Regnestykket blir da:		
	2024	2023
Eiendeler	7 110 402	6 431 982
Fors.forpliktelser + risikoutj.fond (andel kollektivportefølje)	6 634 981	6 015 615
Egenkapital + forpliktelser + påløpte kostnader (andel selskapsportefølje)	475 421	416 367
Andel kollektivportefølje i % av eiendeler	93,31 %	93,53 %
Andel selskapsportefølje i % av eiendeler	6,69 %	6,47 %

Note 2 - Forfalte premier

Pensjonskassens styre fastsetter årlig premiesats i pensjonsordningen etter anbefaling fra ansvarshavende aktuar.

	2024	2023
Premie, arbeidsgivers del (8,25 % / 7,67 %)	197 075	171 744
Arbeidsgivers tilskudd til ikke forsikringsbare ytelser (1,05 % / 1,96 %)	25 062	43 965
2 % medlemspremie	47 802	44 783
AFP for 65-66 åringer*	26 522	26 278
Reguleringspremie**	193 631	297 972
Rentegarantipremie	1 300	1 100
Sum forfalt premie - Resultatpost 1.1	491 393	585 842
<i>Bruk av premiefond</i>	<i>-200 386</i>	<i>-204 792</i>
<i>Forfalt premie korrigert for bruk av premiefond</i>	<i>291 007</i>	<i>381 050</i>
Reassuranse/katastrofeforsikring - Resultatpost 1.2	-120	-91

* AFP for 62-64-åringer 23 518 21 843
AFP 62-64 utbetales på vegne av Sandnes kommune, men er ikke en del av tjenestepensjonsordningen. Beløpet refunderes av virksomhetene, og regnskapsføres på samme konto som utbetalingen, slik at resultatet ikke påvirkes.

** Inkluderer fratradte medlemmer med rettighet fra Rogaland brann og redning IKS.

Note 2.1 - Andre forsikringsrelaterte inntekter

	2024	2023
Bistand Sandnes kommune - Resultatpost 4	0	33

Note 3 - Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler

	2024	2023
Renteinntekter og utbytte		
Renter bankinnskudd	5 059	4 227
Renter obligasjonsfond og obligasjoner	62 061	24 631
Utbytte og rabatt forvaltningshonorar aksjefond	8 305	6 845
Utbytte og rabatt forvaltningshonorar obligasjonsfond	4 921	3 856
Utbytte og rabatt forvaltningshonorar eiendomsfond	32 886	28 980
Sum renteinntekter og utbytte	113 232	68 539
Andel kollektivporteføljen - Resultatpost 2.2	105 714	64 041
Andel selskapsporteføljen - Resultatpost 12.2	7 185	4 221
Andel selskapsporteføljen - Renter bankinnskudd - Resultatpost 13	333	276

Note 4 - Realisert gevinst og tap på investeringer

	2024			2023		
	Gevinst	Tap (-)	Netto	Gevinst	Tap (-)	Netto
Aksjefond	243 978	-2 367	241 611	132 043	0	132 043
Obligasjonsfond	26 224	-6 803	19 421	891	-12 438	-11 546
Obligasjoner	550	-59	491	0	0	0
Sum	270 752	-9 228	261 523	132 934	-12 438	120 497
Andel kollektivporteføljen - Resultatpost 2.5			244 374			112 789
Andel selskapsporteføljen - Resultatpost 12.5			17 149			7 708

Note 5 - Utbetalt pensjon

	2024	2023
Utbetalt pensjon - direkte og til/fra andre kasser i fbm overføringsavtalen		
Alderspensjon	104 729	94 979
AFP for 65-66-åringene*	26 522	26 278
Uførepensjon	31 061	28 376
Ektefellepensjon	6 118	5 465
Barnepensjon	1 023	950
Utbetalte pensjoner mv. - Resultatpost 5.1	169 452	156 047
Herav utbetalt refusjon	16 010	15 293
Herav mottatt refusjon	-29 913	-31 783

*Utbetalt AFP 62-64 år kr 23 517 745,-/21 842 621,- påvirker ikke resultatet. Se også note 2.

Note 6 - Forvaltningskostnader

	2024	2023
Investeringsrådgivning, porteføljeverktøy, forvaltningshonorar	2 709	2 306
Sum forvaltningskostnader	2 709	2 306
Andel kollektivporteføljen - Resultatpost 9.1	2 529	2 155
Andel selskapsporteføljen - Resultatpost 14.1	179	151

Note 7 - Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader

	2024	2023
Nærstående part: Sandnes kommune: Lisens økonomisystem og IKT-tjenester	182	169
Lønn, styrehonorar, arbeidsgiveravgift, finansskatt mv.*	7 393	6 952
Pensjonspremie egne ansatte	1 113	1 198
Revisjonskostnader - ekstern revisjon	195	247
Revisjonskostnader - annen bistand fra revisor	143	8
Andre administrasjonskostnader	5 958	5 406
Sum adm.kostnader - Resultatpost 9.2 (100 % til kollektivporteføljen)	14 984	13 980

* Gjennomsnitt antall ansatte i 2024 og 2023: 7 stk

Note 8 - Andre kostnader

	2024	2023
Gaver - Ikke fradragsberettiget	20	20
Formuesskatt	1 327	0
Sum andre kostnader	1 347	20
Andel kollektivporteføljen - Resultatpost 10	0	0
Andel selskapsporteføljen - Resultatpost 14.2	1 347	20

Note 9 - Ytelser til daglig leder og styremedlemmer

Ytelser til daglig leder Terje Frafjord	
Lønn	1 421
Telefon/bredbånd/avis	14
Kjøre- og reisegodtgjørelse	5
Sum	1 440
Ytelser til styremedlemmer	
Styreleder Arne Oftedal	161
Nestleder Wenche Pedersen	116
Styremedlem Cathrine Hauff	107
Styremedlem Lisa R Hillier	99
Styremedlem Solveig M Borgersen	103
Styremedlem Ole Jacob Olsnes	111
Styremedlem Leiv R Mjøltnes	78
Varamedlem Kenneth Nordbø	33
Sum ytelser til styremedlemmer	809

Det er ikke gitt lån, forskuddsbetalinger eller sikkerhetsstillelser til daglig leder og styremedlemmer. Alle styremedlemmer får tilbud om abonnement på DN eller Finansavisen på hhv kr 9 924,- og kr 7 990,-. Abonnementet er inkludert i ytelsene.

Note 10 - Skatt

	2024	2023
Beregning av utsatt skatt*		
Gevinst- og tapskonto pr 1.1.	5 664	7 080
Inntektsført 20 % i år	-1 133	-1 416
Gevinst- og tapskonto pr 31.12.	4 531	5 664
Pensjonsforpliktelser o.l. (bal.post 15.1)	-1 202	-1 405
Akkumulert fremførbart skattemessig underskudd	0	0
Grunnlag for beregning av utsatt skatt	3 330	4 259
Utsatt skatt, 25 % - Balansepost 15.2.2	832	1 065
Utsatt skatt pr 1.1. (negativt fortegn)	-1 065	-1 308
Bokført endring i utsatt skatt i år	-232	-244
Beregning av inntektsskatt		
1: Skattepliktig resultat av teknisk regnskap	6 983	2 990
Resultat ikke-teknisk regnskap (post 15)	34 933	26 553
Post 12.4: Verdiendringer; tilbakeført pga ikke skattepliktig inntekt	-11 792	-14 519
Post 12.2/12.5: Tilbakef. innt. aksje-/eiend.fond. Kun 3 % av utb. er sk.pl.	-17 281	-10 836
Post 14.2: Tilbakeført ikke fradragsberettigede kostnader	20	20
3 % av utbytte aksjefond og eiendomsfond	60	40
Skattemessig overskudd eiendomsfond	2 169	1 279
2: Skattepliktig resultat av ikke-teknisk regnskap	8 109	2 538
3: Inntektsført 20 % av gevinst- og tapskonto (midlertidige forskjeller)	1 133	1 416
4: Underskudd til framføring (-)	0	0
Grunnlag for beregning av inntektsskatt (1+2+3+4)	16 224	6 944
Beregnet inntektsskatt (25 %)	4 056	1 736
Sum beregnet skatt i år (endring utsatt skatt + inntektsskatt)	3 824	1 492
For mye (-)/for lite (+) avsatt periodeskatt tidligere år	128	-7
Skattekostnad - Resultatpost 17	3 952	1 486
Beregning av formuesskatt		
Eiendeler iht balansen	7 110 402	6 431 982
Korrigerte verdier eiendomsfond iht ligningsoppgaver	-231 696	-155 810
Gjeld (ikke inkludert skyldig inntekts-, formues- og utsatt skatt)	-6 641 254	-6 021 711
Verdsettingsrabatt - netto	-21 671	-21 078
Grunnlag for beregning av formuesskatt	215 781	233 383
Beregnet formuesskatt (0,3 %)	647	700
Bokført formuesskatt - Balansepost 15.3	627	0
For mye (-)/for lite (+) avsatt formuesskatt tidligere år	700	-21
Formuesskatt i resultatregnskapet - inngår i resultatpost 9.2	1 327	-21

	2024	2023
Beregning av inntektsskatt fordelt på inntektstype		
Administrasjonsresultat	1 881	-1 011
Rentegarantipremie	1 300	1 100
Avsatt til risikoutjevningfond	3 802	2 901
Renter bankinnskudd, obligasjonsfond, obligasjoner, ansvarlige lån	4 443	1 880
Aksjefond: Utbytte, rabatt forv.honorar, salgsgevinst. Kun skattepliktig med 3 %.	17	14
Obligasjoner: Utbytte, rabatt forvaltningshonorar, salgsgevinst, div. andre finansinntekter	1 616	-511
Skattemessig overskudd eiendomsfond	2 212	1 305
Forvaltningskostnader, fradragsberettigede	-179	-151
Inntektsført 20 % av gevinst- og tapskonto (midlertidige forskjeller)	1 133	1 416
Frigjorte midler i fbm levealdersjustering og oppreservering til ny dødelighetstariff	0	0
Fremført underskudd tidligere år	0	0
Grunnlag for beregning av inntektsskatt	16 224	6 944
Beregnet inntektsskatt (25 %)	4 056	1 736

Note 11 - Obligasjoner, holdt til forfall

	Bokført verdi	Herav pål. renter	Avkastning i år	Avkastning i år i %
Obligasjoner - Norske*	509 124	8 081	18 703	4,33 %
Andel kollektivporteføljen - Balansepost 6.3.1	475 083			
Andel selskapsporteføljen - Balansepost 2.3.1	34 041			

* 39 stk obligasjoner. Forvaltes av Storebrand Asset Management. Forfall i perioden januar 2025 - juni 2034.

Note 12 - Aksjer og andeler (aksje- og eiendomsfond)

	Bokført verdi	Herav urealisert	Avkastning i år	Avkastning i år i %
Aksjefond - Nordiske aksjer				
Alfred Berg Gambak R (NOK)	158 124	67 455	26 346	20,09 %
Arctic Norwegian Value Creation D	59 973	2 894	3 091	20,43 %
Elgar Kapital AS	46 542	6 505	7 361	19,22 %
Holberg Norge A	61 235	3 235	3 352	22,04 %
KLP AksjeNorge Aktiv S	101 499	1 499	1 561	5,24 %
KLP AksjeNorge Indeks S	140 863	21 849	12 365	9,83 %
Nordea Norge Pluss I Growth	144 480	16 480	10 509	8,53 %
Sum aksjefond - Nordiske aksjer	712 716	119 918	64 585	13,49 %
Aksjefond - Internasjonale aksjer				
AKO Global Long-Only UCITS Fund - C1	0	0	2 030	21,56 %
AKO Global Long-Only UCITS Fund - CF1**	104 634	44 634	7 251	7,45 %
Baillie Gifford Worldwide Global Alpha Choice Fund Class B NC	0	0	10 747	32,25 %
BNP Paribas Funds Climate Impact I Capitalisation	0	0	12 673	17,38 %
Generation IM Global Equity Fund - A70*	162 477	27 627	19 682	16,45 %
Genesis EM - Side Pocket 1	7	0	6 837	10,79 %
KLP AksjeGlobal Indeks S	235 448	35 448	35 500	30,22 %
KLP AksjeGlobal Indeks Valutasikret S**	268 287	81 501	59 052	20,82 %
Nordea 1 - Global Climate and Environment Fund BI NOK*	192 932	92 932	31 728	19,63 %
Nordea Stabile Aksjer Global Valutasikret Fund S growth NOK*	184 026	29 266	14 901	6,75 %
Schroder ISF QEP GIBI Cor C Acc NOK	247 008	34 198	34 311	28,14 %
T. Rowe Price Global Value Equity Fund I	199 335	69 614	46 303	28,34 %
T. Rowe Price Global Value Equity Fund Ih NOK	0	0	11 884	24,92 %
Virtus GF SGA Global Growth Fund CI M-Acc NOK Hdg* & **	229 015	10 015	10 015	5,47 %
Sum aksjefond - Internasjonale aksjer	1 823 169	425 236	302 912	17,86 %
Sum aksjefond	2 535 885	545 154	367 498	16,90 %
PE-fond				
Pareto Solar Fund IS	8 761	-17	6	0,20 %
Sum PE-fond	8 761	-17	6	0,20 %
Eiendomsfond				
DEAS Eiendomsfond Norge I	233 290	10 502	16 172	7,07 %
DNB Scandinavian PropFund	117 498	10 277	6 589	8,25 %
Pareto Eiendomsfellesskap	135 464	-4 236	10 972	10,70 %
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	184 516	2 571	10 766	7,20 %
Union Core Real Estate Fund	155 150	-14 850	7 277	4,69 %
Sum eiendomsfond	825 917	4 264	51 775	7,23 %
Sum aksje- PE- og eiendomsfond	3 370 564	549 401	419 279	
Andel kollektivporteføljen - Balansepost 6.4.1	3 145 199			
Andel selskapsporteføljen - Balansepost 2.4.1	225 365			

Aksjerisiko inkludert alternative investeringer sikres ved at man foretar diversifiserte investeringer både mht regioneksponering og sektoreksponering. Aksjeporteføljen består av aksjefond og alternative investeringsfond, som samlet sett gir en god global diversifisering. Fondene består i hovedsak av børsnoterte aksjer.

* Fond med positiv filtrering

** Valutasikret fond

Note 13 - Rentebærende verdipapirer

	Bokført verdi	Herav urealisert	Avkastning i år	Avkastning i år i %
Obligasjonsfond - Nordiske obligasjoner				
Alfred Berg Nordic Investment Grade Mid Duration I (NOK)	0	0	1 436	2,60 %
Alfred Berg Nordic IG Long Dur R (NOK)	306 260	7 114	7 988	3,28 %
Alfred Berg Obligasjon R (NOK)	232 001	537	9 101	4,07 %
Danske Invest Norsk Obligasjon Inst A	315 297	14 988	16 207	5,41 %
DNB Fund Norway Corp Bonds Inst (A) NOK	50 543	-75	-75	-3,89 %
DNB Obligasjon C	0	0	1 922	2,06 %
DNB Obligasjon Norden B	314 803	35 488	17 220	5,79 %
Nordea Obligasjon III i Growth	155 425	13 807	6 519	4,38 %
Sum obligasjonsfond - Nordiske obligasjoner	1 374 330	71 859	60 318	4,42 %
Obligasjonsfond - Internasjonale obligasjoner				
AXA World Funds - Global Responsible Aggregate I Capitalisat	347 891	-19 201	4 868	1,44 %
Nordea 1 - European Covered Bond Fund HBI NOK	0	0	-1 098	-6,84 %
Payden Global Short Bond Fund NOK**	268 267	8 593	10 313	4,00 %
RobecoSAM Global Green Bonds IH NOK* & **	120 211	211	2 440	2,07 %
RobecoSAM Global SDG Credits IH NOK* & **	318 251	26 251	9 964	3,32 %
Storebrand Global Obligasjon 1-3 C**	287 297	15 492	11 044	3,84 %
Select Investment Series III SICAV - TRP Global Aggregate Boi	133 300	-16 700	436	0,33 %
Sum obligasjonsfond - Internasjonale obligasjoner	1 475 217	14 645	37 969	2,62 %
Sum obligasjonsfond	2 849 547	86 504	98 287	3,60 %
Likviditetsfond				
Holberg Likviditet A	223 966	-319	11 556	5,40 %
Storebrand Likviditet C	17 863	-334	1 873	5,07 %
Sum likviditetsfond	241 829	-653	13 430	5,35 %
Sum obligasjons- og likviditetsfond	3 091 376	85 851	111 716	
Andel kollektivporteføljen - Balansepost 6.4.2	2 884 678			
Andel selskapsporteføljen - Balansepost 2.4.2	206 698			

Til sammenligning: Avkastning bankinnskudd, fra note 3 (beholdning i note 16) 5 059 5,34 %

* Fond med positiv filtrering

** Valutasikret fond

Note 14 - Verdiendringer på investeringer

	2024	2023
Aksjefond - Nordiske aksjer	58 498	20 385
Aksjefond - Utenlandske aksjer	59 083	140 642
PE-fond	6	-23
Eiendomsfond	18 889	-86 816
Obligasjonsfond - Nordiske obligasjoner	5 435	89 538
Obligasjonsfond - Internasjonale obligasjoner	40 120	60 616
Likviditetsfond	-1 702	613
Sum	180 330	224 955
Andel kollektivporteføljen - Resultatpost 2.4	168 538	210 437
Andel selskapsporteføljen - Resultatpost 12.4	11 792	14 519

Note 15 - Kategorisering av finansielle instrumenter målt til virkelig verdi

	Nivå 1 Børsnoterte priser	Nivå 2 Observer- bar input	Nivå 3 Ikke obser- verbar input
Aksjefond og alternative investeringsfond (note 12)	2 535 885		
Obligasjoner (note 11) og obligasjonsfond (note 13)		3 600 500	
Eiendomsfond og PE-fond (note 12)		834 679	

Nivå 1: Noterte priser i aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser.

Nivå 2: Andre data enn noterte priser som inngår i nivå 1, som er direkte eller indirekte avledet av priser.

Nivå 3: Verdier som ikke eller i liten grad bygger på observerbare markedsdata.

Aksjefond som består av børsnoterte aksjer plasseres i nivå 1. I samarbeid med obligasjonsforvalter er statsobligasjoner plassert i nivå 1, mens andre obligasjoner og obligasjonsfond er i nivå 2. Eiendomsfond verdsettes på bakgrunn av lett tilgjengelige markedsdata, som hører inn under nivå 2.

Note 16 - Utlån og fordringer - Virkelig verdi

	2024	2023
Fakturert ikke forfalt premie	11 739	27 504
Fordringer - andre	15 367	132
Bankkonto drift	93 909	79 995
Bankkonto skattetrekk	4 618	4 594
Fordringer - Opptjente ikke mottatte utbytter og rabatter	13 705	9 905
Sum utlån og fordringer	139 338	122 129
Andel kollektivporteføljen - Balansepost 6.4.3	130 021	114 223
Andel selskapsporteføljen - Fordringer - Balansepost 3.2	1 812	1 789
Andel selskapsporteføljen - Bankkontoer - Balansepost 4.2	6 588	5 476
Andel selskapsporteføljen - Opptjente ikke mottatte inntekter - Balansepost 5	916	641

Note 17 - Egenkapital

	2024	2023
Innskutt egenkapital		
Inngående balanse	249 247	227 247
Årets egenkapitalinnskudd	22 000	22 000
Sum innskutt egenkapital - Balansepost 10	271 247	249 247
Risikoutjevningssfond		
Inngående balanse	44 291	41 389
Tilført fra renteresultat	3 802	2 901
Tilført fra risikoresultat	0	0
Sum risikoutjevningssfond - Balansepost 11.1	48 093	44 291
Ansvarlig kapital - Opptjent		
Inngående balanse	139 125	126 753
Rentegarantipremie (fra teknisk regnskap)	1 300	1 100
Administrasjonsresultat (fra teknisk regnskap)	1 881	-1 011
Resultat ikke-teknisk (unntatt R 12.4 verdiendringer, som er med i posten under)	23 141	12 035
Skattekostnader	-3 933	-1 486
Endring aktuarielt tap OCI - Resultatpost 19.1.2	204	1 734
Sum ansvarlig kapital - Opptjent	161 718	139 125
Urealisert gevinst finansielle eiendeler i selskapsporteføljen		
Inngående balanse	17 692	3 173
Selskapsandelen av årets endring urealisert gevinst/tap - Resultatpost 12.4	11 792	14 519
Sum urealisert gevinst finansielle eiendeler i selskapsporteføljen	29 484	17 692
Sum annen opptjent egenkapital - Balansepost 11.2	191 202	156 817

Note 18 - Forsikringsmessige forpliktelser

	2024	2023		
Ordinær premiereserve				
Inngående balanse	4 228 154	3 741 703		
Avsetning , i resultatpost 6.1.1	374 388	486 451		
Sum ordinær premiereserve	4 602 542	4 228 154		
Administrasjonsreserve				
Inngående balanse	126 845	112 251		
Avsetning, i resultatpost 6.1.1	10 436	14 594		
Sum administrasjonsreserve	137 281	126 845		
IBNR-avsetning				
Inngående balanse	45 000	45 000		
Renteresultat, disponert, i resultatpost 6.1.1	3 863	0		
Sum IBNR-avsetning	48 863	45 000		
Sum premiereserve mv. - Balansepost 13.1	4 788 686	4 399 999		
Bufferfond				
Inngående balanse	1 214 844	951 983		
Fra avkastningsresultat - Resultatpost 6.2	279 357	262 861		
Sum bufferfond - Balansepost 13.2	1 494 201	1 214 844		
	Bevegelser premiefond			
	2024	2023		
Premiefond				
Inngående balanse		356 482	527 301	
Garantert rente - Resultatpost 6.3 (2 % i år)	4 791	8 157		
Bruk av premiefond (For 2022 er beløpet kr -100'.)	-200 386	-204 792		
Renteresultat, meravkastning, i resultatpost 8.1	15 904	20 434		
Renteresultat, disponert, i resultatpost 8.1	113 549	0		
Fra risikoresultat, i resultatpost 8.2	13 662	5 382	-52 480	-170 819
Sum premiefond - Balansepost 13.3	304 002	356 482		
Premiefond i % av årlig premie iht resultatpost 1.1	61,9 %	60,8 %		

Note 19 - Andre forpliktelser/påløpte kostnader

	2024	2023
Andre forpliktelser		
Skattetrekk	4 618	4 594
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	233	219
Kortsiktig gjeld, herav leverandørgjeld mm.	658	575
Sum andre forpliktelser - Balansepost 16.3	5 508	5 388
Påløpte kostnader		
Feriepenger	642	594
Arbeidsgiveravgift og finansskatt på feriepenger	123	114
Sum påløpte kostnader - Balansepost 17	765	708

Note 20 - Resultatanalyse teknisk regnskap

	2024	2023
Avkastningsresultat		
Finansinntekter - Resultatpost 2	518 626	387 267
- Garantert rente premiereserve	97 360	92 914
- Garantert rente premiefond - Resultatpost 6.3	4 791	8 157
- Avkastning premiefond utover garantert rente, i resultatpost 8.1	15 904	20 434
- Avkastning risikoutjevningssfond	3 802	2 901
- Avkastning IBNR-avsetning, i resultatpost 6.1.1	3 863	0
= Avkastningsresultat	392 906	262 861
Disponering:		
Bufferfond - Resultatpost 6.2	279 357	262 861
Premiefond, i resultatpost 8.1	113 549	0
Administrasjonsresultat		
Samlet premie til administrasjon	19 394	15 125
- Årets faktiske omkostninger - Resultatpost 9	17 514	16 136
Administrasjonsresultat. Disponeres til annen opptjent egenkapital	1 881	-1 011
Risikoresultat		
Premieinntekter - Resultatpost 1	491 273	585 751
+ Andre forsikringsrelaterte inntekter - Resultatpost 4	0	33
- Utbetalte pensjoner - Resultatpost 5	169 452	156 047
- Endring premiereserve, i resultatpost 6.1.1	384 824	501 045
- Forsikringsrelaterte driftskostnader - Resultatpost 9	17 514	16 136
+ Garantert rente premiereserve, jf. "Avkastningsresultat"	97 360	92 914
- Rentegarantipremie til egenkapital	1 300	1 100
- Administrasjonsresultat til egenkapital	1 881	-1 011
Risikoresultat	13 662	5 382
Disponering:		
Risikoutjevningssfond	0	0
Premiefond - Resultatpost 8.2	13 662	5 382

Note 21 - Totalresultat overført til egenkapital

	2024	2023
Resultat av teknisk regnskap: Administrasjonsresultat	1 881	-1 011
Resultat av teknisk regnskap: Rentegarantipremie	1 300	1 100
Resultat av teknisk regnskap: Avsatt til risikoutjevningssfond	3 802	2 901
Resultat av ikke-teknisk regnskap - Resultatpost 15	34 933	26 553
Skattekostnader - Resultatpost 17	-3 933	-1 486
Estimatendringer i fbm ytelsesbaserte pensjonsordninger - Resultatpost 19.1.2	204	1 734
Totalresultat - Resultatpost 20	38 187	29 792

Note 22 - Kapitalavkastning

	2024	2023	2022	2021	2020
Verdijustert avkastning kollektiv (Dietz)	8,59 %	7,05 %	-7,20 %	7,99 %	7,53 %
Verdijustert avkastning underporteføljer:					
Aksjefond - Nordiske aksjer	13,49 %	8,83 %	-8,30 %	23,12 %	13,01 %
Aksjefond - Utenlandske aksjer	17,86 %	17,37 %	-15,19 %	20,68 %	14,86 %
Eiendomsfond	7,23 %	-7,32 %	-1,58 %	11,20 %	8,47 %
Obligasjonsfond - Nordiske obl.	4,42 %	6,16 %	-2,39 %	-0,32 %	3,73 %
Obligasjonsfond - Internasjonale obl.	2,62 %	4,55 %	-7,63 %	-1,21 %	3,65 %
Obligasjoner - Holdt til forfall	4,33 %	4,23 %	4,12 %	3,60 %	-
Likviditetsfond	5,35 %	5,07 %	1,83 %	0,65 %	1,36 %
Bankinnskudd	5,34 %	4,60 %	2,54 %	1,08 %	1,24 %

Note 23 - Pensjonsforpliktelser egne ansatte

	2024	2023
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	18 247	17 792
- Pensjonsmidler	17 045	16 387
= Netto forpliktelse - Balansepost 15.1	1 202	1 405
Endring årets balanseførte forpliktelse - Resultatpost 19.1.2	-204	-1 734
Medlemsstatus	31.12.2024	31.12.2023
Antall aktive/fratrådte/pensjonister	7/4/2	7/4/2
Gjennomsnittlig pensjonsgrunnlag, aktive (tall i hele kr)	821 980	771 476
Gjennomsnittsalder, aktive	51,50	50,45
Gjennomsnittlig tjenestetid, aktive	11,00	11,43
Forventet gjenstående tjenestetid, aktive	10,40	9,69

Forutsetninger 31.12.2024

Diskonteringsrente: 3,9 %, lønnsvekst: 4 %, G-regulering: 3,75 %, pensjonsregulering: 3 %, forventet avkastning: 3,9 %.

Oppstilling av endringer i egenkapital

	Innskutt egenkapital	Risikoutjevningfond	Annen opptjent egenkap.	Ureal. gev. fin. eiend. selskapsp.	Sum egenkapital
Egenkapital 1.1.2024	249 247	44 291	139 125	17 692	450 355
Innskutt i 2024	22 000				22 000
Årets resultatavsetninger iht note 21	0	3 802	22 592	11 792	38 187
Egenkapital 31.12.2024	271 247	48 093	161 718	29 484	510 542

Kontantstrømoppstilling

	2024	2023
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalt premie og AFP	315 176	387 063
Utbetalte pensjoner inkl AFP	-206 750	-193 778
Utbetalte refusjoner iht overføringsavtalen	-16 167	-15 331
Innbetalte refusjoner iht overføringsavtalen	29 733	31 890
Utbetalinger til leverandører av varer og tjenester	-8 467	-7 828
Utbetalinger til ansatte, arbeidsgiveravgift mv.	-8 447	-8 065
Utbetaling av skatter	-2 564	-1 891
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	102 513	192 059
Kontantstrømmer fra finansielle eiendeler		
Kjøp andeler i aksjefond	-1 067 492	-198 325
Salg andeler i aksjefond	920 112	326 266
Kjøp andeler i eiendomsfond	-90 000	-15 000
Kjøp andeler i obligasjons- og likviditetsfond	-1 288 780	-905 463
Salg andeler i obligasjons- og likviditetsfond	1 610 542	499 382
Kjøp obligasjoner	-286 820	0
Avdrag obligasjoner	30 000	-1 421
Utbytte	44 005	37 825
Renter bankinnskudd	4 740	3 991
Renter obligasjoner	13 119	12 921
Netto kontantstrøm fra finansielle eiendeler	-110 574	-239 825
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Innbetalt egenkapital	22 000	22 000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	22 000	22 000
Sum kontantstrøm (= netto endring bank)	13 939	-25 766
Beholdning bankkontoer pr 1.1.	84 588	110 354
Beholdning bankkontoer pr 31.12. (se også note 16)	98 527	84 588
Differanse - Endring bank	13 939	-25 766

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den direkte metoden. Bankkontoer som omfattes av oppstillingen er driftskonto, forvaltningskonto og skattetrekkkonto.

ÅRSRAPPORT 2024

SKP Sandnes kommunale
pensjonskasse

NØKKELTALL

	2024	2023	2022	2021	2020
Inntekter og kostnader (i hele 1000)					
Premieinntekter (ekskl. AFP)	464 871	559 564	395 128	382 559	258 027
Netto pensjonskostnader	144 093	160 463	117 909	104 910	97 961
Netto AFP-kostnader	50 040	48 120	39 637	40 868	40 687
Driftskostnader	19 040	16 306	14 397	12 913	12 112
Finansinntekter – bokførte	374 755	188 792	422 915	239 839	260 854
Finansinntekter – verdiendringer	180 330	224 955	-858 525	198 137	117 899
Rente- og risikoresultat	146 917	28 717	8 535	143 905	175 173
Kapital (i hele 1000)					
Total forvaltningskapital	7 110 402	6 431 982	5 788 327	6 039 400	5 420 546
Egenkapital: Innskutt + opptjent	432 965	388 372	354 000	302 768	274 417
Bufferfond (till.avs.+kursreg.fond før 2022)	1 494 201	1 214 844	951 983	1 452 488	1 214 220
Premiefond	304 002	356 482	527 301	610 575	589 732
Risikoutjevningfond	48 093	44 291	41 389	38 508	56 100
Forholdstall					
Arb.giverpremie, inkl. ikke fors.bare ytelser	9,29 %	9,63 %	9,50 %	9,03 %	9,32 %
Driftskostnader i % av forvaltningskapital	0,3 %	0,3 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %
Driftskostnader i % av premieinntekter	4,1 %	2,9 %	3,6 %	3,4 %	4,7 %
Avkastning, verdjustert	8,6 %	7,1 %	-7,2 %	8,0 %	7,5 %
Beholdning renter/aksjer/eiend. iht strategi	47/36/12/5	51/32/11/5	48/32/14	51/33/12	50/33/11
Pensjonister:					
Alderspensjon	2050	1945	1792	1646	1503
AFP	171	187	170	177	185
Uførepensjon	997	948	888	827	747
Ektefellepensjon	222	221	218	203	194
Barnpensjon	23	23	25	25	23
Sum pensjonister	3463	3324	3093	2878	2652
Medlemmer/årsverk					
Aktive medlemmer	6043	6076	5816	5800	5673
Fratrådte medlemmer med rettighet	5527	4868	4316	3782	2642
Fratrådte medlemmer uten rettighet	9427	9169	8993	8661	8777
Sum pensjonister og medlemmer	24460	23437	22218	21121	19744
Årsverk i pensjonskassen	7	7	7	6	6
Stresstest/solvensmargin					
Gjennomsnittlig beregningsrente	2,28 %	2,14 %	2,14 %	2,18 %	2,21 %
Gjennomsnittlig durasjon forpliktelser	16,76	17,89	17,78 år	17,50 år	17,74 år
Solvenskapitaldekning	163 %	166 %	157 %	170 %	181 %
Solvensmargin	514 %	467 %	425,7 %	301,1 %	301,2 %

STYRETS BERETNING 2024

Virksomheten

Sandnes kommunale pensjonskasse (SKP) ble opprettet 23. april 1936, og har som formål å yte pensjoner til medlemmene og deres etterlatte i henhold til egne vedtekter og de forsikringsavtaler som foreligger.

SKP er en selvstendig juridisk enhet, og er underlagt mye av det samme regelverk som gjelder for finans- og forsikringsbransjen. Midlene holdes adskilt fra kommunen og de andre virksomhetene som har SKP som pensjonsordning. Pensjonskassen står under tilsyn av Finanstilsynet, og har egen konsesjon til å drive virksomhet som kommunal pensjonskasse.

SKP har som målsetning å oppnå en god risikojustert avkastning innenfor de eksterne rammebetingelsene som til enhver tid foreligger, samt gjeldende vedtekter og styregodkjente strategier. Avkastningen skal over tid være høyere enn gjennomsnittlig beregningsrente (rentegaranti), som for 2024 er 2,28%.

SKPs medlemmer består av ansatte i:

- Sandnes kommune* m/folkevalgte
- Rogaland Kontrollutvalgssekretariat IS
- Sandnes Havn KF
- Rogaland brann og redning IKS (kun oppsatte rettigheter)
- Sandnes kommunale pensjonskasse

*Sykepleiere og lærere er ikke inkludert, ettersom de i tråd med sin tariffavtale har sin pensjonsordning i hhv KLP og Statens pensjonskasse.

Pensjonskassen er tilsluttet Overføringsavtalen mellom pensjonsordninger i offentlig sektor. Overføringsavtalen er en avtale mellom pensjons- og tjenesteordninger i offentlig sektor som skal sikre at arbeidstakere som er eller har vært medlemmer av flere ordninger, får pensjon som om de hele tiden var hos samme arbeidsgiver. Overføringsavtalen ble sist revidert med virkning fra 02.07.2024.

Oppsummering 2024

2024 ble nok et godt år for pensjonskassen. Vi oppnådde en avkastning på 8,6% samlet i vår portefølje. For å holde risikoen på et akseptabelt nivå har vi sørget for å spre investeringene på aksjefond, eiendomsfond og rentefond. I tillegg er vi investert i forskjellige geografiske regioner. Som vanlig er den totale avkastningen preget av at noen markeder går bra, og noen mindre bra. I år var det spesielt de største globale selskapene som hadde medvind gjennom året, og dermed bidro til god avkastning i aksjeporteføljen. Rentemarkedet var ikke fullt så bra, ettersom rentene steg noe gjennom året, mens eiendomsmarkedet fikk en etterlengtet opptur etter to magre år.

Som følge av det gode avkastningsresultat, har vi overført MNOK 134 til premiefondet tilhørende Sandnes kommune og de andre medlemsforetakene. Det resterende (MNOK 279) har gått med på å styrke soliditeten. Etter disponering utgjør bufferfondet 22,5% av kollektivporteføljen, og solvenskapitaldekningen er på 163 %. Det vurderes som svært viktig å opprettholde en god solid buffer i pensjonskassen, som sikrer stabil drift i en verdensøkonomi som er preget av sikkerhetspolitiske endringer.

Gjennom 2024 har vi sammen med de andre leverandørene av offentlig tjenstepensjon fått på plass ny refusjonsløsning. Til tross for litt utfordringer i starten er vi trygge på at den nye løsningen på sikt vil bli mer effektiv.

Vår leverandør av beregningssystem for offentlig tjenestepensjon, Gabler Pensjonstjenester AS, har gjennom 2024 utviklet en ny løsning som SKP og en rekke andre pensjonskasser skal ta i bruk fra og med 2025. Testperioden som forløp gjennom deler av høsten avdekket enkelte mangler som måtte korrigeres. Oppstart har derfor blitt noe utsatt, men det er planlagt migrering for SKP tidlig i mai 2025. Rådgiverne ser frem til å få ny løsning på plass, selv om det nok blir krevende i starten.

SKP bruker mye ressurser på kursvirksomhet og opplæring i Sandnes kommune. Gjennom året har vi hatt kurs for flere avdelinger, samt for seniorer som planlegger sin pensjonstilværelse. I tillegg har vi fortsatt arbeidet med å bidra med nyhetsbrev som er sendt ut til medlemmer og oppdaterte nyhetssaker knyttet til offentlig tjenestepensjon på våre nettsider. Vi har også gjennomført kurs rettet mot yngre arbeidstakere i kommunen.

Det ble gjennomført en ny medlemsundersøkelse høsten 2024. Denne gav oss tilbakemelding på at mye av det vi gjør er veldig riktig, og det setter vi stor pris på. Ettersom offentlig tjenestepensjon er et komplisert regulatorisk område, var det også en del som ønsket seg et klarere språk i den kommunikasjonen de mottok. Dette, sammen med andre forenklinger, vil vi jobbe videre med i 2025.

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2024 er avlagt under forutsetning av fortsatt drift, og styret bekrefter at forutsetningene er til stede.

Styret kjenner ikke til at det er vesentlig usikkerhet knyttet til årsregnskapet, og kjenner ikke til ekstraordinære forhold som har betydning for vurderingen av pensjonskassens regnskap. Det er ikke inntruffet forhold etter regnskapsårets slutt som har betydning for vurdering av regnskapet.

Regnskapet føres etter Forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak (FOR 2011-12-20 nr. 1457) samt regnskapsloven.

Organisasjon, ledelse og administrasjon

SKP har i 2024 blitt ledet av et styre på syv medlemmer. Fem er oppnevnt av kommunestyret, hvorav to er uavhengige. To styremedlemmer er oppnevnt av arbeidstakerorganisasjonene som medlemmenes representanter.

Styret, f.v.: Solveig Borgersen, Cathrine Hauff, Ole Jacob Olsnes, Arne Oftedal (leder), Christian Riska, Lisa Rønnaug Hillier, Kenneth Nordbø (varamedlem). Ikke til stede: Wenche Pedersen (nestleder).

Styret har i 2024 bestått av følgende medlemmer:

Oppnevnt av bystyret:

Arne Oftedal, AP, leder
Leiv Rune Mjøltnes, Høyre
Solveig Borgersen, Frp
Lisa Rønnaug Hillier (uavhengig)
Ole Jacob Olsnes (uavhengig)

Heidi Bjerga, SV, 2. varamedlem

Oppnevnt av arbeidstakerorganisasjonene:

Wenche Pedersen, nestleder
Cathrine Hauff

Kenneth Nordbø, 1. varamedlem

Styresammensetningen tilfredsstiller krav til kjønnsfordeling gitt i finansforetaksloven § 8-4 og allmennaksjeloven § 6-11 a.

Det er ikke tegnet ansvarsforsikring overfor foretaket og/eller tredjepersoner for noen av styremedlemmene eller daglig leder.

Det ble avholdt 8 styremøter i 2024, hvorav 7 var ordinære og 1 ekstraordinært. Totalt ble det behandlet 42 beslutningssaker og 38 orienteringssaker. Pensjonskassens eksterne revisor, aktuarfunksjon, internrevisor og risikostyringsfunksjon har deltatt på noen av møtene.

Grieg Investor, representert ved Kjetil Svihus, har deltatt som finansiell rådgiver i styremøtene.

Pensjonskassen har kontor i 3. etasje i Havnespeilet, som ligger i Rådhusgata 3 i Sandnes.

Administrasjonen, f.v.: Frode Osmundsen (økonomikonsulent), John-Willy Bjerkli (rådgiver), Terje Fraffjord (daglig leder), Tone Brueland (rådgiver).
Ikke til stede: Grete Kvåle, Ellen Hovland og Kristin Tytingvåg (rådgivere).

Styret anser arbeidsmiljøet i pensjonskassen som godt. Sykefraværet i 2024 var på 9,51 %. Dette er en betydelig økning sammenlignet med 2023 (2,44%) Sykefraværet er i all hovedsak knyttet til langtidssykemeldinger.

Virksomheten forurenser det ytre miljø i ubetydelig grad. Det er innført kildesortering på kontoret.

SKP har avtaler med følgende konsulenter innenfor forsikringsvirksomhet og finansielle tjenester:

- Lumera AS overtok leveransen av aktuar tjenester fra KLP Forsikringservice AS fra og med 01.07.2024. Aktuarfunksjonen ivaretas av Arman Johnsen i Lumera AS
- BDO AS ved statsautorisert revisor/partner Stig Fjell Dahl som ansvarshavende revisor
- Sparebanken Sør er pensjonskassens hovedbankforbindelse
- Lege Eirik S Hauge har vært benyttet som rådgivende lege ved behandling av brutto uførepensjoner
- Grieg Investor ved Kjetil Svihus er rådgiver for finansielle tjenester
- Grieg Investor ved Christian Akselsen ivaretar risikostyringsfunksjonen.
- Sandnes kommune har utkontraktert avtale om leveranse av IKT-tjenester. SKP kjøper også enkelte arkivtjenester fra Sandnes kommune
- Gabler Pensjonstjenester AS leverer programvaren Kompas som er fagsystem for behandling av medlemsdata og beregning av pensjonsytelser
- Coretrek AS er vår leverandør for utvikling og vedlikehold av nettsider
- PwC er internervisor

- Det er tegnet reassuransavtale med Beazley Insurance DAC. Avtalen er formidlet av en dansk forsikringsmegler ved navn 02 Broking ApS. Avtalen er to-årig og løper ut 2025.

SKP er medlem av arbeidsgiverorganisasjonen Samfunnsbedriftene, samt Pensjonskasseforeningen, som organiserer private og kommunale pensjonskasser. Foreningen er høringsinstans i saker fra departementene, og har jevnlig samarbeidsmøter med relevante offentlige instanser.

Finansvirksomheten

Styret har vedtatt en kapitalforvaltningsstrategi som er styrende for forvaltningen av pensjonskassens midler. Denne revideres minimum årlig, og gjerne hyppigere ved behov. Strategiens generelle mål er at midlene skal forvaltes med hensyn på sikkerhet, risikospredning, likviditet og avkastning, slik at pensjonskassens formål kan oppfylles.

Avkastningsmålet er at det skal oppnås en tilfredsstillende avkastning, slik at pensjonskassen kan møte de forpliktelsene den har påtatt seg uten at det skal gå på bekostning av sikkerheten. Over tid må avkastningen være høyere enn den garanterte renten. Forventet avkastning for 2024 var beregnet til 7,1 %, mens den gjennomsnittlige garanterte renten for året er 2,28 %.

Marginen mellom forventet avkastning og garantert rente har holdt seg høy de siste årene. Dette er et resultat av et rentenivå som har holdt seg på et høyere nivå enn det vi hadde for noen år siden. Avkastningen for 2024 endte på 7,1 %.

Et høyere rentenivå vil bidra til at pensjonskassen er mindre sårbar for store verdifall, og i tillegg mer beskyttet når det gjelder svekkelse i solvenskapitaldekningen. Obligasjoner med lang durasjon vil normalt ha en diversifiserende effekt dersom det oppstår betydelige markedsnedganger i aksjemarkedet.

Kapitalforvaltningsstrategien gir regler om tillatte investeringer, rammer og rebalansering. SKP har valgt å investere i fondsstrukturer, med unntak av en obligasjonsportefølje som holdes til forfall, og som forvaltes av Storebrand. SKP har tilgang til å investere i følgende aktivaklasser:

- Aksjefond – Norske og nordiske aksjer
- Aksjefond – Globale aksjer
- Private equity-fond – Norske
- Eiendomsfond – Ubelånte og valutasikrede
- Obligasjonsfond med investment grade-rating og valutasikring – Norske og nordiske obligasjoner
- Obligasjoner – Norske, med pant i eiendom som holdes til forfall
- Obligasjoner – Nordiske, med investment grade-rating som holdes til forfall
- Obligasjonsfond med investment grade-rating og valutasikring – Globale obligasjoner
- Likviditetsfond – Norske obligasjoner (med durasjon < 1 år)

Følgende investeringsmandat var gjeldende pr 31.12.24:

AKTIVAKLASSE OG STRATEGIVEKTER I % AV TOTAL	
AKSJER	35,0 %
- Norske aksjer	10,0 %
- Globale aksjer	25 %
PRIVATE EQUITY-FOND	0,5%
EIENDOM	13,0 %
OBLIGASJONER	49,0 %
- Nordiske omløpsobligasjoner	18,0 %
- Nordiske hold til forfall-obligasjoner	10,0 %
- Globale omløpsobligasjoner	21,0 %
LIKVIDITETFOND/BANKINNSKUDD	2,5 %
SUM	100 %

Det tillates et avvik på +/- 5 % på vedtatt strategivekt før rebalansering.

Pensjonskassens aktiva er delt i kollektiv- og selskapsportefølje. Kollektivporteføljen består av eiendeler som motsvarer forsikringstekniske avsetninger, mens selskapsporteføljen består av eiendeler som motsvarer pensjonskassens ansvarlige kapital og andre forpliktelser utenom forsikringsforpliktelsene. For mer detaljer om fordelingen, se note 1.5.

SKP har felles forvaltning av midlene i kollektiv- og selskapsporteføljen.

Makroøkonomi

2024 ble på mange måter en repetisjon av 2023 med et sterkt år i finansmarkedene uten store korreksjoner. Den globale økonomiske veksten for 2024 forventes å være rundt 3%, en ganske normal veksttakt. Den amerikanske økonomien forble en viktig vekstdriver, mens det fortsatt er Kina som har den høyeste veksten. Dette til tross for at vekstraten stadig er på vei nedover, blant annet som følge av store utfordringer i eiendomssektoren.

Gjennom året var det flere sentralbanker som kuttet styringsrenten i takt med at inflasjonen krøp nedover. Enkelte land i Europa som kuttet renten i 2024 har sett tegn til at flere økonomiske indikatorer ikke har utviklet seg i en like god retning, blant annet som følge av økt internasjonal konkurranse, stabilt høye energipriser og underinvestering. Dette gjelder særlig Tysklands økonomi, mens andre land, som blant annet Spania, kan vise til en veksttakt på nivå med USA.

Norges økonomiske vekst var lavere enn normalt og ble drevet utelukkende av offentlig pengebruk, godt hjulpet av oljefondet. Likevel er arbeidsledigheten fortsatt lav.

Geopolitikk

2024 var preget av flere vedvarende geopolitiske spenninger. Krigen i Ukraina fortsatte, mens eskalering i Midtøsten og maktbalansen i Asia forble viktige temaer for markedene. Det amerikanske presidentvalget resulterte i at Donald Trump ble gjenvalgt. De første ukene av Trump sin presidentperiode gir streke indikasjoner på en mer proteksjonistisk handelspolitikk med økte tollsatser. Dette kan påvirke verdensøkonomien i årene fremover. Videre er det oppstått usikkerhet knyttet til USA sin rolle som sikkerhetspolitisk garantist i NATO, og hvor vidt USA ønsker å fortsette med sine bidrag til Ukraina i den pågående krigen mot Russland.

Kapitalmarkedene

Finansmarkedene opplevde nok et godt år i 2024 hvor de gode resultatene skyldtes et sterkt aksjemarked og positiv avkastning i rentemarkedet. I tillegg bidro også valutagevinster på globale aksjer som følge av en svekket norsk krone. Totalt sett var volatiliteten lavere enn normalt til tross for geopolitisk spenning.

Norske kroner

Den norske kronen fortsatte trenden fra 2023 med høy volatilitet og ytterligere svekkelse mot både EUR og USD. Svekkelsen skyldes blant annet det grønne skiftet, en varig nedskrivning av oljeformuen, og behovet for en svakere krone for å opprettholde konkurranseevnen og tiltrekke utenlandske investeringer. Likevel, sett over de siste to årene, har kronen i stor grad beveget seg sidelengs, men med betydelige svingninger.

Aksjer

Aksjemarkedet opplevde et lignende, men litt sterkere år enn 2023. Den brede verdensindeksen, MSCI AC World, steg med 20,2 % i lokal valuta og hele 31,1 % i NOK. Slike avkastningstall er faktisk ganske gjennomsnittlige i oppgangsmarkeder. Blant de viktigste trendene i det globale aksjemarkedet var kunstig intelligens og slankemedisiner. De store amerikanske teknologiselskapene, ofte omtalt som

«Magnificent 7», utmerket seg med enestående avkastning. Finanssektoren leverte også sterke resultater der investorer nærmest ikke kunne trå feil. På motsatt side var det enkelte sektorer som slet i 2024. Franske luksusvarer og bilindustrien, med unntak av Tesla, hadde i stor grad en negativ utvikling.

Norske aksjer hadde en økning på 9,1 % med Kongsberg Gruppen som årets store vinner – aksjen steg hele 179 %. Innen aktiv forvaltning utmerket norske forvaltere seg der hele 77 % slo sine respektive indekser, mot kun 15 % av de globale forvalterne.

Eiendom

Etter en utfordrende periode i markedet gjennom 2023 opplevde vi en merkbar bedring i transaksjonsaktiviteten i 2024, både med tanke på volum og antall transaksjoner. Markedsverdiene gikk fra betydelige nedjusteringer til en positiv utvikling. Inkludert direkteavkastning fra leieinntekter, leverte diversifiserte norske, ubelånte eiendomsfond en avkastning på mellom 6 % og 8 % for året. De beste segmentene var logistikk og hotell.

Gjennom året var nøkkelfaktorer som lånerenter, leiepriser og ledigheten stabile. Eiendom er imidlertid svært følsomt for endringer i renter og finansieringsvilkår, gitt sektorens lange durasjon og store påvirkning av finansieringskostnader. At rentene ikke falt i takt med forventningene, førte trolig til at aktiviteten ble noe lavere enn mange hadde håpet. En videre forbedring i finansieringsbetingelsene vil derfor kunne øke likviditeten og styrke investeringsviljen fremover.

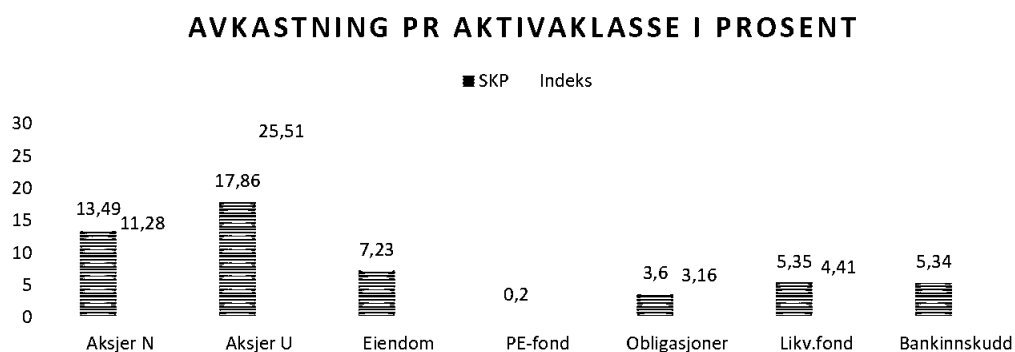
Obligasjoner

I 2024 beveget inflasjonen seg i riktig retning, men forble over inflasjonsmålet. Dette førte til færre rentekutt enn forventet. Norges Bank skilte seg ut ved å holde renten uendret i motsetning til sentralbankene i USA, Europa, Storbritannia og Sverige. Den svake kronen bidro til at rentekutt ble utsatt. Til tross for stigende renter var utviklingen i kredittmarkedene positive. Kredittmarginene falt gjennom året, noe som ga et positivt bidrag til avkastningen. Den brede referanseindeksen for globale obligasjoner som er valutasekret til norske kroner steg med 2,45 %, mens norske obligasjoner ga en avkastning på 3,12 %.

For norske rentefond var 2024 et sterkt år der de fleste slo sine referanseindekser. Dette skyldtes i stor grad økt kredittisiko som ga meravkastning i et marked med fallende kredittmarginer. Globale rentefond viste et mer variert bilde der noen slo indeks, mens andre havnet bak.

Avkastning

Årets totale Dietz-beregnete avkastning for kollektivporteføljen er 8,59 %. Grafen viser avkastning i prosent for 2024 fordelt på de ulike aktivaklasser, samt indeks:

Følgende indekser benyttes som sammenligningsgrunnlag per aktivklasse:

Aksjefond nordiske:	OSEFX
Aksjefond utenlandske:	50/50 MSCI AC WORLD NOK/HDG NOK
Eiendomsfond:	Ingen indeks
Norske/nordiske obligasjoner:	75/25 NBP RM 123D3/Norsk stat 3 år
Anleggsobligasjoner:	Ingen indeks
Globale obligasjoner:	60/40 BarCap Global Agg/1-3 YRS HDG NOK
Pengemarked:	NBP Norsk Stat Durasjon 0,25

Status bærekraft 2024

Pensjonskassen investerer i hovedsak i eksterne fond og vil velge forvaltere som integrerer ansvarlighet og bærekraft i sin forvaltning på en troverdig måte. For å unngå viktige negative bærekraftskonsekvenser har pensjonskassen lagt til grunn at forvalterne ikke investerer i selskaper som er ekskludert av Statens Pensjonsfond Utland (SPU), eller selskaper som drives i brudd med allment aksepterte normer for investerings- og forretningsadferd, konkretisert i FNs Global Compact-prinsipper. Pensjonskassens portefølje måles, vurderes og rapporteres på dette området til styret fire ganger i året, i forbindelse med risikorapporten. Rapporteringen overholder minstekrav og strategiske mål i kapitalforvaltningsstrategien.

Gjennom porteføljestyingsverktøyet Grieg Enigma har pensjonskassen kontinuerlig innsikt i porteføljen. Systemet muliggjør overvåkning av potensielle brudd på FNs Global Compact-prinsipper, eksponering mot kontroversielle produkter, og samsvar med etikkrådets eksklusjonsliste for SPU, noe som reflekterer pensjonskassens etterlevelse av egne minstekrav i forvaltningen.

Hvordan pensjonskassen har jobbet med bærekraft i 2024

Pensjonskassen har hatt bærekraft på agendaen i løpet av året og har fortsatt i 2024 med tilpasninger til de gjeldende regulatoriske kravene knyttet til bærekraft.

Det ble i 2024 gjennomført styreopplæring hvor bærekraft var en del av opplæringen. Bærekraft er tatt med i kvartalsvis risikorapport, som gjennomgås i styret av risikostyringsfunksjonen.

I 2024 gjennomførte pensjonskassen en vurdering av klimarisiko som en del av sin egen risikovurdering (ORA). Gjennomgangen inkluderte modellering av potensielt verditap i porteføljen under ulike oppvarmings-scenarier hvor både fysisk risiko og overgangsrisiko ble analysert. Pensjonskassen har igangsatt tiltak etter gjennomgangen for å sikre økt kompetanse hos styret og minimum årlig rapportering om klimarisiko fra investeringsrådgiver.

Status i 2024

Pensjonskassens bærekraftsstatus måles, vurderes og rapporteres jevnlig til styret. Rapporteringen overholder minstekrav og de strategiske målene i kapitalforvaltningsstrategien. I 2024 ble bærekraftsrapporten oppdatert med et nytt format som forenkler og tydeliggjør informasjonen om porteføljen som administrasjonen får tilsendt av investeringsrådgiver kvartalsvis.

Rapporten har spesielt fokus på overvåkning av potensielle brudd knyttet til prinsippene i FNs Global Compact, eksponering mot kontroversielle produkter og samsvar med etikkrådets eksklusjonsliste for Statens pensjonsfond utland. Dette reflekterer pensjonskassens etterlevelse av egne minstekrav i forvaltningen. I tillegg vektlegger rapporten porteføljens klimaprofil og klimarisiko.

Eksklusjoner – Produkt og normer

- Pr årsskiftet er pensjonskassen ikke investert i selskaper som utgjør faktiske brudd i forhold til eksklusjonslisten til Statens Pensjonsfond Utland (SPU)
- Det er ingen selskaper i porteføljen som er i flagget av MSCI ESG for å potensielt være i brudd med prinsippene i FNs Global Compact («UNGC»)

Klimaprofil

Hvor tilrettelagt er porteføljen til Parisavtalens mål og hvor mye av porteføljen er tilskrevet brune og grønne aktiviteter?

- Paristilpasningsprosenten i porteføljen er på 76 %, mot 72 % for indeks i samme analyse

Tallene er basert på resultatene fra en analyse av porteføljens omstillingsgrad i forhold til Parisavtalens mål om å begrense den globale oppvarmingen til 1.5 grader celsius. Analysen viser graden av omstilling i porteføljen i tråd med Parisavtalens mål basert på et gitt år og definerte evalueringskriterier. Det er derimot ikke forventet at en diversifisert portefølje kan oppnå 100 % i paristilpasningsprosent, ettersom realøkonomien ikke omstilles i tråd med Parisavtalens mål, men snarere styrer mot en oppvarming på ca 2,4 grader.

Pensjonskassen overvåker karbonintensiteten i porteføljen sammenlignet med markedet. Denne måler «mengden CO₂-utslipp generert per million dollar (USD) i inntekter» fra selskaper i porteføljen. For SKPs aksjeforfølje er karbonintensiteten 86 tonn CO₂ per million dollar. Dette er 33 % lavere enn markedet, definert ved investeringsstrategiens referanseindekser.

Pensjonskassen ser også på finansierte utslipp som viser absolutte klimagassutslipp tilknyttet porteføljen. Det legges til grunn at investor eier like mye av selskapenes utslipp som de totalt eier av aksjer, gjeld og kontantbeholdning i et selskap. Det skal reflektere den totale miljøpåvirkningen fra porteføljen basert på eierskap. Finansierte scope 1- og 2-utslipp beregnes til 15 093 tonn CO₂ for porteføljen.

Pensjonskassen overvåker inntekter fra grønne aktiviteter (grønne bygg, energieffektiviseringsprodukter og tjenester samt fornybar energi) og fossile inntekter (kull, olje, gass, etc.). Porteføljen har 3,9 % grønne inntekter og 1,3 % fossile inntekter. Til sammenligning er tallene for indeks hhv. 4,7 % og 3,6 %.

Klimarisiko

Klimarisiko handler om å modellere teoretisk verditap i porteføljen som følge av fysiske klimaendringer («fysisk klimarisiko») og tiltak for å omstille økonomien i tråd med Parisavtalen («overgangsrisiko»).

Overgangsrisiko er en funksjon av økte grønne inntekter og kostnader forbundet med karbonbeskatning. Styret har sett på kvantifisering av klimarisiko i form av en CVaR-analyse (Climate Value-at-Risk) som enkelt forklart går ut på å beregne klimarelatert påvirkning på investeringenes verdsettelse.

Klimarisikoanalysen er basert på en stresstest av porteføljen i lys av scenarier hvor utslippene er i tråd med Parisavtalen og scenarier hvor utslipp ikke begrenses i tråd med Parisavtalen. I de ulike scenarioene ble det modellert teoretisk tap og gevinster i porteføljen som følge av klimarisikofaktorer. Analysen og den påfølgende diskusjonen i styret er et viktig steg for å heve kompetansen om klimarisiko og identifisere tilnærming til håndtering av risikoen.

Styret anerkjenner begrensninger på hvordan klimarisiko måles med dataene vi har i dag, og har diskutert styrker og svakheter i analysemodellene som finnes. Porteføljens modellerte nedsiderisiko i et 1.5-graders-scenario er et verdifall på -8 %. I et 3-graders-scenario er modellert verdifall -4 %. Tilsvarende tall for indeks er henholdsvis -13 % og -5 %.

Påvirkning på bærekraftsfaktorer (PAI-indikatorer)

Ettersom pensjonskassen har valgt å ta hensyn til de viktigste negative konsekvensene for bærekraftsfaktorer, har styret vurdert kvantifisering av disse basert på EUs tekniske reguleringsstandarder, kjent som PAI-rapportering («Principal Adverse Impact Indicators»).

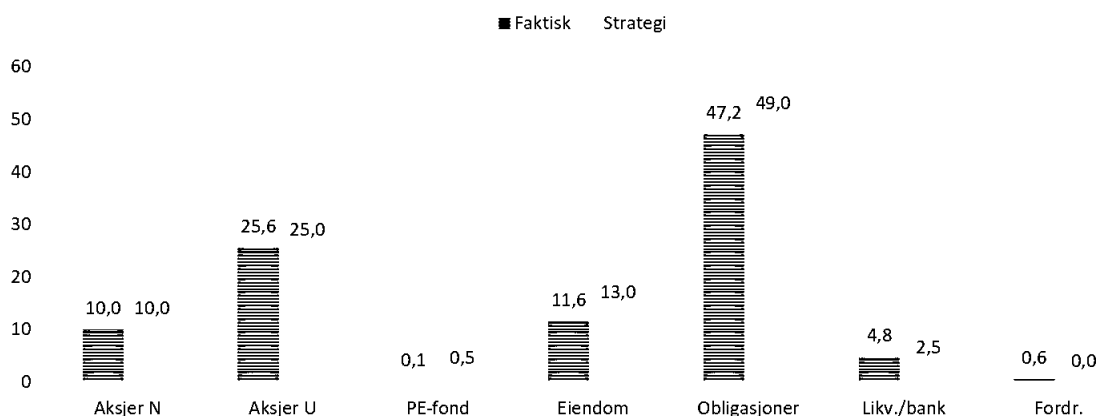
PAI er en standardisert måte å måle negative påvirkninger av investeringsbeslutninger på bærekraftsfaktorer. De består av 18-20 obligatoriske og frivillige indikatorer med fokus på blant annet klima- og miljøpåvirkning, sosiale og arbeidstakerrelaterte spørsmål, menneskerettigheter og anti-korrupsjonsarbeid.

Disse indikatorene danner grunnlaget for den interne rapporteringen av pensjonskassens negative bærekraftskonsekvenser. I rapporten inngår indikatorene på porteføljnivå, men de er også tilgjengelige på aktivaklassenivå eller på hvert enkelt fond. Dataene er innhentet fra en tredjepartsleverandør, og resultatene er publisert på våre hjemmesider.

Risikostyring

Styrets retningslinjer for kapitalforvaltningen og investeringsstrategien gir regler for forvaltning og akseptabelt risikonivå. Med risiko menes sannsynligheten for verdisingninger i våre eiendeler. Faktisk vekting kan avvike med +/- 5 % ift strategivektene. Pr årsslutt ser strategisk og faktisk vekting slik ut:

VEKTING PR AKTIVAKLASSE I PROSENT

Endring i vekting fra 2023: Aksjer N +5 %, Aksjer U -2,5 %, eiendom -2 % og Likviditetsfond -0,5 %.

Det utarbeides en avkastningsrapport til styret på månedlig basis. Denne viser blant annet avkastning per aktivaklasse, samt faktisk balansevekt versus strategisk vekting.

Grieg Investor AS hadde i 2024 ansvar for uavhengig overvåking og rapportering av kapitalforvaltningen i henhold til kapitalforvaltningsforskriften. De hadde også ansvaret for å ivareta risikostyringsfunksjonen i tråd med IORP II-regelverket.

Styret behandler hvert kvartal en risikorapport i henhold til Finanstilsynets krav. Rapporten inneholder blant annet en oversikt over samlet risikoeksponering og angir eventuelle brudd i forhold til kapitalforvaltningsstrategien. Styret vurderer også i denne sammenheng om pensjonskassens soliditet og likviditet er tilstrekkelig iht gjeldende krav og interne retningslinjer.

Under stressede perioder utarbeides det hyppigere statusrapporter til styret. Disse gir en oppdatering på solvenssituasjonen og avkastningen i porteføljene basert på de beste estimatene som foreligger.

ESG-området er integrert i risikorapporten. Dette inkluderer en status per fond, samt utvikling og endring i de eksklusjonslistene som vi mottar informasjon om fra Grieg.

På jevnlig basis utarbeides det også en oversikt over uønskede hendelser, som distribueres til styret.

Det er gjennomført årlig risikovurdering i forbindelse med internkontrollbekreftelsen. Samtlige ansatte tar del i risikovurderingen. Internkontrollbekreftelsen ble verifisert av vår interne revisor PwC, og godkjent i

styret. PwC gjennomførte uavhengig internrevisjon i pensjonskassen i tråd med styregodkjent revisjonsplan. De oppsummerte sine funn og forbedringsforslag til styret ved årsslutt.

Pensjonskassen har i 2023 tråd med IORP II-regelverket gjennomført egen risikovurdering (ORA). Denne gjennomføres av risikostyringsfunksjonen sammen med administrasjonen og styret. Rapporten blir til slutt styrebehandlet, og konklusjonen var at pensjonskassens ansvarlige kapital er tilstrekkelig i forhold til den risikoen den er utsatt for.

Styret mottar i hvert styremøte rapport fra daglig leder som oppsummerer utvikling i driften i perioden, markedsutvikling, avkastning og transaksjoner som er gjennomført.

Pensjonskassen er underlagt kravet om solvensmargin gitt i forskrift 481 av 19. mai 1995. Solvensmarginvurderingen utføres av pensjonskassens aktuar, og rapporteres til Finanstilsynet. Solvensmargininkapitalprosenten pr 31.12.24 var 514 %.

Pensjonskassens likviditetsstrategi gir føringer om likviditetsstyring og likviditetsbeholdning. Likviditetsreserven skal til enhver tid tilsvare 3 måneders pensjonsutbetaling. I tillegg skal 12 måneder med estimerte pensjonsutbetalinger være tilgjengelig i kontanter og/eller likviditetsfond.

Note 1.4 gir utfyllende informasjon om risikostyring.

Forsikringsvirksomheten

Pensjonsforpliktelser

Type	2024	2023	Endring
Aktive	6 043	6 076	-33
Fratrådte med rettighet	5 527	4 868	659
Fratrådte uten rettighet	9 427	9 169	258
Pensjonister	3 463	3 324	139
Totalt	24 460	23 437	1 023

For første gang på lenge ser vi en liten nedgang (-33 stk) i antall aktive medlemmer fra 2023 til 2024. Størst økning er det i antall fratrådte uten rettighet (659 stk) fra 2023 til 2024. Årsaken til dette er at man fra 2020 kun må ha ett års medlemskap for å ha rettigheter, mot 3 år for medlemskap før 2020.

Pensjonsytelsene i pensjonsordningen omfatter alderspensjon, avtalefestet pensjon, uførepensjon, ektefellepensjon og barnepensjon.

Alderspensjon etter opptjeningsmodell før 2020 (bruttomodell) samordnes med folketrygden ved å beregne et fradrag for folketrygdens utbetalinger. Summen av disse skal ved full opptjening utgjøre 66 % av sluttlønn, før levealdersjustering. Årskull til og med 1958 får et garantitillegg slik at det ved full opptjening, og samtidig uttak med pensjon fra NAV, gis et tillegg slik at de oppnår 66 % av sluttlønn i samlet pensjon. Årskull 1959 – 1962 skal få en andel av denne garantien. Fra og med årskull 1963 faller garantien bort.

Fra og med 2020 startet ny opptjeningsmodell (påslagsmodell) for medlemmer født i 1963 eller senere. Alderspensjon etter påslagsmodell tjenes opp med en grunnsats på 5,7 % av pensjonsgrunnlaget mellom 0 – 12 G, og en tilleggssats på 18,1 % mellom 7,1 og 12 G. Alle år med pensjonsgivende inntekt skal gi rett til pensjonsopptjening frem til fylte 75 år. Den nye opptjeningsmodellen innføres gradvis over en periode på 10 år, fra og med 1954-kullet til og med 1962-kullet. Samordningsregler med folketrygden følger den gradvise overgangen mellom ny og gammel opptjeningsmodell. Første årskull som får pensjonen beregnet fullt ut etter nye regler er 1963-kullet som blir 62 år i 2025.

Den alminnelige aldersgrensen i offentlig sektor er 70 år. Dersom tjenesten medfører uvanlig eller psykisk belastning, eller stiller spesielle krav til fysiske eller psykiske egenskaper, kan aldersgrensen for stillingen være lavere. Disse har særaldersgrense på 65 år.

Det er foreslått endringer i pensjonsreglene for de som har stillinger med særaldersgrense fra og med 1963-kullet. Aldersgrensen på 65 år videreføres, men 85-årsregelen (som gir ansatte muligheten til å gå av tre år før aldersgrensen hvis summen av alder og tjenestetid er 85 år til sammen) skal fases ut.

Pensjonsreformens intensjon er å få alle til å jobbe lenger, det spiller også over på de som har særaldersgrenser. Fra 2020 sparer offentlig ansatte som er født 1963 eller senere til alderspensjon i en beholdning. Sparingen fortsetter så lenge du jobber i en offentlig stilling. Ansatte med særaldersgrense som slutter tidligere i jobb enn andre får derfor ikke spart opp like stor beholdning. Dermed risikerer ansatte med særaldersgrense å få lavere pensjoner på sikt. Det er derfor innført et særalderspåslag som gir et livsvarig tillegg til alderspensjonen for de som har særaldersgrense. Særalderspåslaget skal utgjøre 5,8 % av pensjonsgrunnlaget, og avkortes for medlemstid.

Medlemmer født før 1963 kan ha rett til AFP fra 62 til 67 år. AFP fra 62 til 65 år kalles folketrygdberegnet AFP og beregnes ut fra opptjeningen i folketrygden. Fra 65 år kan AFP også være tjenstepensjonsberegnet AFP som beregnes ut fra samlet opptjening i offentlige tjenstepensjonsordninger.

For årskull fra og med 1963 vil det bli innført en ny modell for offentlig AFP. I motsetning til AFP for årskull til og med 1962, der AFP stanser fra fylte 67 år, skal ny AFP være en livsvarig utbetaling som skal være en del av alderspensjonen. Ny offentlig AFP skal tjenes opp med 4,21 % av all pensjongivende inntekt opp til 7,1 G fra fylte 13 år til og med 61 år. Hvis en ikke oppfyller vilkår for AFP kan en få betinget tjenstepensjon som tjenes opp med 3 % av pensjongivende inntekt fra og med 2020, og frem til og med måneden en fyller 62 år.

Oppsatt brutto alderspensjon beregnes med utgangspunkt i opptjente rettigheter i offentlige tjenstepensjonsordninger før 2020. Pensjonen utgjør 66 % av pensjonsgrunnlaget, avkortet for medlemstid. Den samordnes med folketrygden ved å beregne et fradrag for folketrygdens utbetaling.

Medlemmer som pga sykdom eller skade har fått nedsatt evne til å utføre inntektsgivende arbeid (inntekts-evnen) slik at de ikke kan fortsette i sin vanlige stilling, og ikke kan skaffe seg annet høvelig arbeid, kan bli innvilget midlertidig eller varig uførepensjon. Ved beregning tas det hensyn til hvor stor del av inntekts-evnen som er tapt (uføregraden) og medlemmets medlemstid. Har medlemmet tapt hele inntektsevnen, utgjør full pensjon summen av 25 % av folketrygdens grunnbeløp (maks 6 % av pensjonsgrunnlaget), 3 % av pensjonsgrunnlaget opp til 6 G, og 69 % av den delen av pensjonsgrunnlaget som er mellom 6 og 12 G.

Når et medlem eller en pensjonist dør, kan de etterlatte få utbetalt ektefelle- og barnepensjon. Regler for beregning av etterlattepensjon avhenger av når den avdøde første gang ble medlem i offentlige tjenstepensjonsordninger, alder ved død, og gjenlevende ektefelles alder og eventuelle inntekt og pensjon. Ektefellepensjonen opphører hvis gjenlevende inngår nytt ekteskap. Årlig barnepensjon utgjør 15 % av pensjonsgrunnlaget til avdøde. Pensjonen løper til utløpet av den måneden barnet fyller 20 år.

Pensjonene reguleres hvert år pr. 01.05., enten med økningen i lønns- og prisvekst, eller med gjennomsnittet av lønns- og prisvekst. Grunnbeløpet blir fastsatt av Stortinget hvert år i takt med forventet lønns- og prisutvikling. Grunnbeløpet brukes til å beregne og regulere pensjonene.

Medlemspremien er tariffestet til 2 % av pensjonsgrunnlaget.

Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser

(tall i hele tusen)	2024	2023
Til premiereserve (inkl. adm.reserve)	388 687	501 045
Pliktig rente til premiefond	4 791	8 157
Bufferond	279 357	262 861
Risikoresultat til premiefond	13 662	5 382

Risikoresultat til risikoutjevningfond	0	0
Renteresultat til premiefond	129 453	20 434

Premieinntekter

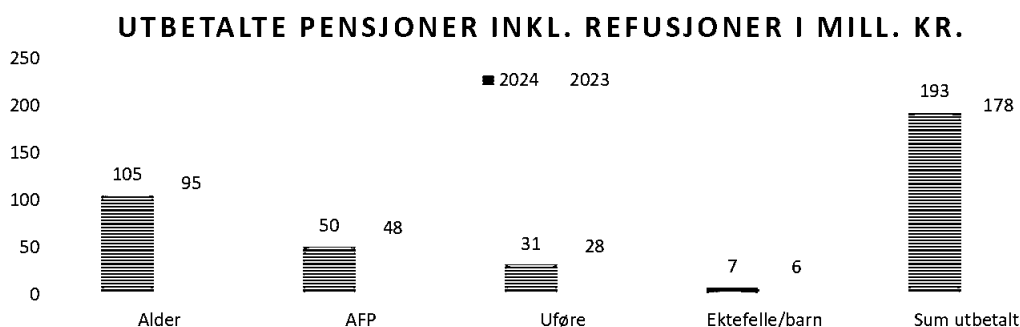
Medlemspremien er tariffestet til 2 %. For 2024 var normalpremien 9,29 % inkludert ikke forsikringsbare ytelser. Premien betales av arbeidsgiver, som i tillegg betaler reguleringspremie (til dekning av årets økning i grunnbeløpet og lønnsvekst), samt rentegarantipremie, som avsettes til pensjonskassens egenkapital.

AFP dekkes direkte av arbeidsgiver, dvs. at utbetalt AFP til pensjonistene + netto refusjon fra andre kasser = innbetalt fra arbeidsgiver.

(tall i hele tusen)	2024	2023
Arbeidsgivers premie (hhv 9,29 % og 9,63 %)	222 137	215 709
Arbeidstakers premie (2 %)	47 802	44 783
Reguleringspremie	193 631	297 972
Rentegarantipremie	1 300	1 100
AFP, inkludert refusjoner	50 040	48 120
Sum	514 911	607 685

Utbetalte pensjoner

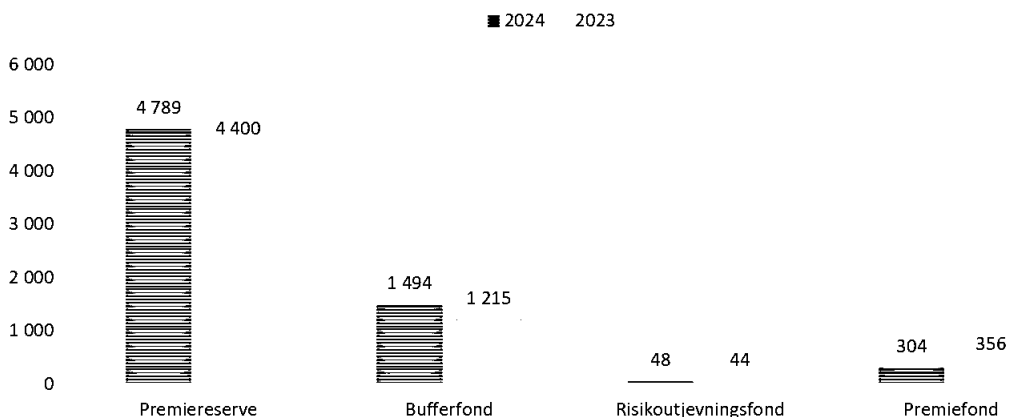
Antall pensjonister økte fra 3324 til 3463, herav alder fra 1945 til 2050, AFP fra 187 til 171 og uføre fra 948 til 997.

Forsikringsmessige forpliktelser (avsetninger)

Forsikringsvirksomhetslovens kapittel 3 omtaler de ulike forsikringsmessige forpliktelsene, som består av:

FORSIKRINGSTEKNISKE AVSETNINGER I MILL. KR.

Egenkapital

(tall i hele tusen)	2024	2023
Innskutt egenkapital	271 247	249 247
Opptjent egenkapital	161 718	139 125

Økt innskutt egenkapital utgjør egenkapitalinnskudd med kr 22 mill fra Sandnes kommune. Økning i opptjent egenkapital skyldes i hovedsak realiserte finansinntekter i selskapsporteføljen.

Framtidsutsikter

Forsikringsvirksomheten

Fra 1. januar 2025 trer nye pensjonsregler for offentlig tjenstepensjon i kraft i Norge. Disse endringene vil påvirke alle som er født i 1963 eller senere. 1963-modellene fyller 62 år i 2025, og kan dermed starte uttak i løpet av året.

Fra 1. januar 2025 vil det også være nye regler for avtalefestet pensjon (AFP) i offentlig sektor i Norge. De viktigste endringene med denne er at den er livsvarig ytelse i stedet for en tidligpensjon som kun gjelder alder 62 til og med 66. Dessverre er ikke alle kriterier for uttak, tilgang på nødvendig informasjon og finansiering av denne ytelsen endelig klarlagt i skrivende stund. Dette er svært utfordrende for leverandørene av offentlig tjenstepensjon, og noe alle håper vil falle på plass om kort tid.

Den nye refusjonsløsningen som ble innført i 2024 har også medført diverse utfordringer. På sikt vil det bli en effektiv løsning, men det må nok legges mer arbeid ned i samkjøring av pensjonssystemer mellom de ulike leverandørene med refusjonsforpliktelser overfor hverandre for at disse effektene skal kunne tas ut.

Internt er det mye fokus på den kommende migreringen av pensjonsdata fra eksisterende beregnings-system (Kompas) og over på nytt beregningsystem (Grow). Planen er at SKP skal foreta migrering i starten av mai 2025. Dette forutsetter selvsagt at testperioden ikke avdekker alvorlige mangler.

Betydelige regulatoriske endringer samt nytt pensjonsberegningssystem medfører at 2025 vil bli et år litt utenom det vanlige for forsikringsvirksomheten. Overgangen til Grow forventer vi at på sikt skal gi oss en mer effektiv og fleksibel drift. Med den gode kompetansen i SKP som er bygget opp gjennom mange år, er vi allikevel trygge på at vi skal håndtere disse endringene på en god måte.

Kapitalforvaltningen

Starten av 2024 har startet med store omveltninger i tråd med det USAs nyinnsatte president, Donald Trump, har varslet i en periode. Reduksjon i amerikansk statsgjeld, mindre ansvar for europeisk sikkerhetspolitikk, en svakere dollar og redusert handelsunderskudd fremstår som noen av målsetningene til den amerikanske administrasjonen så langt i 2025. Dette har kommet ganske overraskende på mange, og har dermed skapt store fluktasjoner i finansmarkedene.

Hvor vidt dette lykkes, og hva som er reelt og ikke reelt av de virkemidlene som benyttes eller trues med å innføres, gjenstår å se.

Selskapsrapporteringen så langt i aksjemarkedet har vært bra, men dersom det blir store restriksjoner i form av tollmurer og andre virkemidler for å påvirke import og eksport, kan dette selvsagt få betydning for den videre utviklingen i 2025.

Opprinnelig var det mye som lå til rette for en rentenedgang ved inngangen til 2025, men her er det også større usikkerhet knyttet til inflasjonstall og hvordan sentralbankene vil agere videre i sin pengepolitikk utover året. Kredittmarginene er imidlertid så lave at det skal mye til om ikke disse beveger seg noe oppover gjennom året.

Sandnes kommunale pensjonskasse har en meget robust og veldiversifisert portefølje, og selv om 2025 skulle medføre vanskelige markedsforhold, er vi trygge på at vår kapitalbase er på et nivå som gir oss den beskyttelsen vi trenger.

Sandnes, 19. mars 2025

Arne Oftedal
styreleder

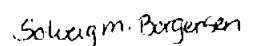

Wenche Pedersen
styrets nestleder

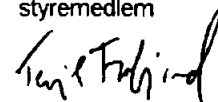

Cathrine Høy
styremedlem

Christian Riska
styremedlem

Ole J Olsnes
styremedlem

Lisa R Hillier
styremedlem

Solveig M Borgersen
styremedlem

Terje Frafjord
daglig leder